

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
4 fl. po pošti.

Št. 4.

15. aprila 1859.

VIII. tečaj.

Pridiga za velikonočno nedeljo.

(Srečen grešnik, ki se spreoberne.)

„Moj sin je bil mertev, in je spet oživel: je bil zgubljen, in je najden.“ Luk.
15, 24.

V v o d.

Aleluja! dan veselja je danes! Kdo bi zadovoljen in vesel ne bil? Pekel je premagan, greh je zbrisan, smert je svoje želo zgubila! Nisem vam v stanu tega svojega veselja, ki ga danes občutim, razodeti, kakor, da ga vam v priliki najdenega, že živega sina popišem. Ni bilo še zadosti, da mu je oče le naproti tekkel, ga objemal in ljubil, ampak zapove še svojim blapcom: „Prinesite hitro nar boljše oblačilo in oblecite ga, in dajte mu perstan na roko, in črevlje na noge; in pripeljite pitano tele, in ga zakoljite, in hočemo jesti in se veseliti! Zakaj ta moj sin je bil mertev, in je spet oživel; je bil zgubljen, in je najden.“ Je bil pa oče že tako močno vesel, kakšno veselje je še le sina sprehajalo, ko je vidil, kako da je bil prijazno sprejet, kako lepo mu strežejo! Kako ga je veselilo, ko se je prepričal, da mu je razžaljeni oče vse odpustil, da se je z njim sprijaznil! Kako je bil sam s sebo zadovoljen, da se je mrež zapeljivega sveta še rešil, in spet pod streho svojega ljubeznivega očeta mirno počivati zdaj sme! Kako mu je moralo serce od veselja poskakovati, ko vidi, da ga usmiljeni oče za svojega sina spet prevzame, ga z hvalo in častjo obklada, dasiravno ni drugega zaslužil bil, kakor kazen in zaničevanje. Pač je moral dober biti letá oče! O srečni sin, ki tako dobrega očeta ima.

Od sreče spreobrnjenega grešnika bi vam danes kaj rad povedal, in vas s tim k pokori in poboljšanju življenja opominjal; zatoraj vam bom pokazal, kakšno srečo, koliko veselja da grešnik sme zaupljivo pričakovati, ki se k Bogu, svojemu nebeškemu Očetu verne nazaj! O ko bi nauk kaj sadu pri vas obredil, sami bi se prepričali, kako prijeten in sladek da je Gospodov jarm! pripravite se!

Razlaga.

Ko je evangelijski oče svojega zgubljenega sina spet nazaj dobil, mu je veselo gostijo napravil. Podoba te srečne gostije je podoba mirne, pokojne vesti, ki jo spreobrnjeni grešnik dobi in uživati začne. To pa ni nič kaj majhnega! Kamen, ki je revežu težko na sercu ležal, je odvaljen, dušne rane so zmite in ozdravljene, dolg je zbrisan, in grešnik z Bogom spravljen. Ali mar to ni neizrečeno velika dobrota? On, ki je popred ves strahoviten in boječ bil, ko se je pravičnega Boga kaj domislil, svoje oči zaupljivo zdaj proti nebesom povzdiguje, ter se po otročje v svoji ponižnosti z Bogom pogovarja. Njegovo serce, popred omamljeno in od greha stiskano, se zdaj v pobožni molitvi proti nebesom povzdiguje, nebeškega Očeta z zgrevanim sercom prosi pomoči in gnade, ki jih potrebuje na duši in telesu, ter zaupljivo od njega pričakuje, da mu bo jih podelil zavoljo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa. Sam je prepričan, da Bog nad pogubljenjem grešnikov res nobenega dopadanja nima, ampak da nebeški Oče le to želi, da se spokoré in zveličajo. V miru, ki ga v svojem ranjenem sercu po spreobrnjenju uživa, okusuje že nekoliko od tistega čez vse velikega veselja, ki je za njega v nebesih pripravljeno. Zdaj še le ve in spozna, kaj da se hoče reči: „Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor ga svet daje, ga jaz vam dam.“

Nikoli ni v stanu svet grešnega človeka tako potolažiti, kakor usmiljeni Bog spreobrnjenega tolaži in z notrajnim mirom napolnuje. Se ve, da se že tudi primeri, da se posvetnjaki obnašajo, kakor da bi bili sam s sebo zadovoljni, ali to ni noben mir od Boga, ampak le neka goljيفا tihota na morju, ktere so brodnarji le bolj žalostni in se je bojé,

zato, ker za njo valovi in viharji pridejo, da je vse v nevarnosti. O revni človek! ki sam sebi laže, sam sebe goljfa! Mi pa, kaj ne, bomo resničnega mira iskali, ki se v resničnem spreobrnjenju, v pravi pokori dobi, ktereга svet še ne spozna, in ga nikoli dati ne more. O preblaženi mir dobre vesti! kdo te bo po vrednosti hvalil in priporočeval? Sleherni, ktereга serce je s tebo napolnjeno, se ne vstraši ne goljufnega sveta, ne njegovih zmot, se ne boji britkost tega življenja! Visokemu hribu enak stoji mogočno v vseh svojih stiskah in skušnjavah, s svojim sercom prebiva v nebesih pri svojem Jezusu. Ne boji se drugega na svetu, kakor z grehom žaliti svojega Boga. Veselo jo s kraljevim prerokom lahko zapoje: „Gospod je moja luč in pomoč, koga se bom bal? Gospod je varh mojega življenja, pred kom se bom tresel? Naj mi tudi vojske žugajo, in germade me pogubiti hočejo, v Gospoda bom zaupal in moje serce se treslo ne bo.“ V ktereга sercu ljubi mir vesti počiva, se tudi smerti in njenih težav ne boji, pred katerim se grešnik trese in trepeti. „Hudobneži nimajo nobenega mira; njega uživajo le tisti, ki božjo postavo ljubijo“, je prepeval kralj David.

Velika dobrota iz nebes je ljubi mir, ki ga spreobrnjeni grešnik uživati začne, pa še večji je gnada posvečujoča, ki se čez njega razliva. Nič ni tako strašnega za človeka na svetu, kakor je greh. Nobena noč ni tako črna, nobena ječa ni tako strašna, kakor je mrtva duša. Ostudna bolezen, ki jo v jutrovi deželi gobe imenujejo, in jo sv. evangelje popisuje, je slaba senca proti grehu. Še le pri sodbi božji bomo greh v njegovi pravi ostudnosti vidili, in živo spoznali, kako strašna gerdobija da je. V tistem trenutku, ko bomo ta svet zapustivši pred svojega pravičnega sodnika stopili, bomo svojo dušo na enkrat vso pregledali, kar nar manjše pikice, ki jo bo nad sebo imela, nam skrite ostale ne bo. Te gerde, ostudne pregrehe se je spreobrnjeni človek v zakramentu sv. pokore očistil in opral v kervi Jagneta božjega, ki jemlje greha sveta na se. Njegova duša obleče belo oblačilce, ki človeka Bogu prijetnega in nebeškim prebivavcem enakega dela. Božje dopadanje na njem počiva, in Bog sam, ki je bil popred

zavoljo greha od njega odločen, je zdaj ž njim tako združen in zedinjen, da ga za svojega otroka spozna, mu do vseh dobrot pravico podeli, ja clo svoje veličastvo ž njim deliti hoče. „Ljubezen božja je po sv. Duhu v naše serca razlita, ki nam je obilno podeljen; in ta sv. Duh daje spričevanje našemu duhu, da smo otroci božji, ako smo pa otroci, tudi deleži, deleži božji, sodeleži po Kristusu.“ Kaj je zanikerna svetloba zlatega solnca, kaj blede lune svetloba, kaj nedolžna lilija, kaj rudeča cveteča roža proti lepoti očiščene duše, ki se v luči posvečujoče gnade razveseljuje. Kako neumni so vendar vsi tisti, ki po blatu posvetnih kratkih časov in v prijetnosti minljivih reči svojega veselja iščejo, za lepoto svoje duše skrbeti pa v nemar puščajo. „Tako glejte in zastopite vendar, koliko ljubezni nam je Oče nebeški podelil, da se njegovi otroci imenujemo in tudi smo“, pravi sv. Janez. Skoraj bi se človek ne upal tako dobrega očeta. Od neke spokornice se bere, da se ves čas svojega življenja ni upala božjega imena izgovarjati, ampak obrnila se je, ko je moliti hotla proti solnčnem izhodu, ter je molila: O ti, ki si me vstvaril, usmili se me. In mašnik, predenj do očenaša pri sv. maši pride, in to molitev moliti začne, živo svojo nevrednost spozna, Boga svojega Očeta s temi besedami nagovori: Po zveličarjevi zapovedi opominjeni in po njegovem božjem nauku podučeni si upamo reči: Oče naš! S takimi občutleji napolnjen je bil tudi zgubljeni sin, ko je pred svojim očetom klečé ga prosil: Nisem vreden tvoj sin imenovan biti. Vendar pri vsi naši nevrednosti je božje usmiljenje tako veliko, da zgrevenega spokorjenega prijazno sprejme, in mu dovoli, da sme k njemu klicati: „Abba! ljubi oče!“ O imenitne pravice! o neizrekljive sreče! Po otročje smemo svoje oči in roke proti nebesom povzdigovati, ter svojega očeta zaupljivo pomoči in gnad prositi, katerih nam, svojim otrokom, obilno podelil bo, ker posvečujoča gnada še vselej druge milosti s sebo prinese: Razsvetoval, nagiboval nas bo k dobremu, tolažil in duhovno razveseloval. Posebno o začetku spreobrnjenja je usmiljeni Oče nebeški silno dober proti grešniku, ter svoje nebeške tolažbe le vsiplje nad njega, da bi boječim serčnosti, oslabljenim moči podelil. Berž v začetku mu hoče njegovo dobro voljo

poplačati, da bi se grešnik sam živo prepričal, kako neizrek-ljiva da je njegova dobrotà, in koliko da še od njegove lju-bezni pričakovati sme. Mu dovoli, da v shrambo nebeških zakladov sme pogledati in okusiti od skrite mane, ki je zma-govavcom pripravljena. Tako prijazno in dobrotljivo ga vabi in ga kliče k sebi, da bi grešnik serèniši pot pokore nastopil, in da bi morebiti v dolgi puščavi proti obljubljeni deželi kaj ne opešal, ga s svojo nebeško jedjo pase in podpira. O da bi se pač moji poslušavci! pokore tako močno ne ogibali, ki nam toliko veselja ponuja, ktereга svet clo nič ne pozna. Poskusite tedaj, kako dober da je naš Oče, kako usmiljen Gospod da je, ki hoče od nas, da bi ga bolj ljubili, kakor bali, oh služite mu zvesto in veselo!

Res je, da spokorno življenje marsikaj britkega in težav-nega seboj prinese; na ti poti rase ternje, ki nektère hudo bode; vojskovati, premagovati se je treba, zakaj ni ga tukaj miru in pokoja, dokler ne pridemo v deželo, kjer samo je mir in pokoj doma; vendar se od duha resnične pokore navdihnjen vsega tega nič ne vstraši, v sredi svojih britkost se srečnega imenuje, ter se s sv. Pavlom veselo tolaži: „V vseh svojih brikostih sem zmiraj polen veselja!“ Kakor zgubljeni sin je sam prepričan, da drugega ne zasluži. Komaj že čaka, da bi se za-voljo svojega zadolženja kaj se pokoril, ter svojega Očeta ponižno prosi: „Naj bom za nar manjšega najemnika, da le v tvoji hiši ostanem“. Najemnik pa, kako se mora truditi in delati od svetlega jutra do terde noči? Tako se godi tudi s spò-kornikom! Njegove edine želje so le kaj veliko storiti in terpeti. Česar si pa želi, to mu težavno ni, ja še le veseli ga, če kaj iz ljubezni do Boga more terpeti. Kako rado-voljno so se svetniki nar hujše in nar ojstrejši pokorili! S ve-seljem so nar hujše martre v duhu pokore voljno terpeli! Ko grešnika enkrat Jezusova ljubezen kaj rani, mu ni več mo-goče brez rane živeti. „Terpeti ali umreti, ker brez terpljenja ne morem nič več“, je molila zmiraj sv. Terezia. Rana peče, ker je rana, ali ljubezen, kako lepo jo ona hladi. Koliko britkega marsikteri radovoljno prenaša, da kako časno srečo doseže! Bolnik, kako grenke zdravila pije, kaj vsega si mora odreči, da si za nektère dni svoje življenje podaljša. Mu

zdravnik morebiti prepove tih ali unih jedi in pijač, ali mu pove, da ta ali uni ud se mu more odrezati ali odžgati, se mu podverže in ga uboga. O terdi post! o hudo zatajevanje za to, da se bom morebiti ozdravil. Da bi se ozdravila njegova ranjena duša, mu je pa vsaka nar manjša pokora že prevelika! Kako marsikteri cele noči prečuje in tuhta, kako da bi se to ali uno obrnilo, da bi se kaj več pridobilo! Kako nekteri nespametni mladenci in drugi otroci tega sveta, če le za ženitnino vejo, ne marajo, po celo noč prežejo in za en kozarc zmešanega, nezdravega vina voglarijo! Hudoben nečistnik ne porajta ne za mraz, ne za druge britkosti, ter po cele ure ali tudi noči po svojih grešnih potih prezeba, da svojo požljivost pase, angelja svojega žali, Jezusa britko terpljenje ponavlja, sebi nebesa zapira, pekel pa odpira. O neumni posvetnjaki! kako oestro in težavno je vendar vaše življenje! Kako težek je jarm, ki si ga sami nakladate! Koliko boljši in prijetniši bi bilo, ko bi se z Bogom toliko pogovarjali, kakor se z ljudmi, ko bi za nebesa vsaj toliko storili, kolikor si za pekel prizadevate! Za svoje pogubljenje cele noči in dni svoji požljivosti darujete, za zveličanje svoje duše vam je pa še ura predolga. Zato pa v resnici spreobrnjenemu nobena reč pretežavna ni, da bi je iz ljubezni do svojega usmiljenega Boga voljno ne prenesel, da le odpuščanja svojih grehov upati sme! Če je tudi že kaj storil za svoje zveličanje, mu je vse še premalo, proti temu nič, kolikor mu Oče nebeški dobrega skazuje. Toliko in toliko let je dober pastir za meno hodil, si sam pri sebi misli, da me je zgubljeno ovco našel, kolikokrat je na vrata mojega serca terkal, koliko in kolikokrat mi je odpustil, koliko gnad mi je skazal! ali mu jaz tolikšne ljubezni nič povernil ne bom? Kako je bil priden in lepega zadržanja v tempeljnu Jeruzalemskem, ali bom jaz do božje besede in sv. nauka zmiraj zanikern in len? Kako je zaničevanje Judov volno prenašal, ali se bom jaz zavoljo vsake besedice togotil in jezil? Kako je bil na križu v smertnih britkosti in težavah žejen, ali si jaz pritergal in odrekel nič ne bom? Tako so mislili in eden drugega k pokori podbudovali pravi spokorniki. Ljubezen Jezusova, ki jih je s svojim terpljenjem in grenko smertjo iz oblasti pekla rešil; tista ljubezen, s katero

jih je tako zvesto iskal in veselo k svoji čedi nazaj prinesel; tista ljubezen, da jih je za svoje brate in sestre pri sv. kerstu izvolil, jim belo oblačilce gnade božje podelil; ta tolikšna ljubezen obuduje v njih srcih nasprotno ljubezen, da se v ti ljubezni zmiraj bolj skušajo, in kolikor večji grešnik da je bil popred, toliko gorečnisi prijatel in večji svetnik je zdaj.

Zato naj nikoli nihče takega grešnika kaj nikar ne zaničuje, posebno pa takrat ne, če se je že spreobrnil, in boljše življenje pričel. Nikar naj mu ne bo nevošljiv, če se ga je Bog na kako posebno vižo usmilil, in mu morebiti še obilniše gnade podelil, kakor kakemu še nedolžnemu. Od tega nas prav lepo podučil prilika od zgubljenega sina. Ko oče s svojim zgubljenim sinom pri polni mizi sedi, in se ga veseli, je starji na polji bil, in delal. Ko domu pride, in se hiši približuje, kar zasliši veselo petje in ples. Radovedno popraša enega svojih hlapcev, kaj da to je? On pa mu je rekel: Tvoj brat je prišel, in tvoj oče je zaklal pitano tele, ker ga je spet zdravega nazaj dobil. Vjezil se je pa in ni hotel v hišo iti. Tedaj je njegov oče šel, in ga začel prositi. On pa je rekel: Glej, toliko let ti že služim, in nisem nikoli tvojega povelja prestopil, in nikdar mi nisi dal kozliča, da bi se bil gostil s svojimi prijatli. Ko je pa prišel ta tvoj sin, ki je svoje premoženje s kurbami zapravil, si mu zaklal pitano tele. On pa mu je rekel: „Sin! ti si zmiraj pri meni, in vse moje je tvoje. Gostiti se in pa veseliti se je spodobilo, ker tvoj brat je bil mertev, in je spet oživel, je bil zgubljen, in je najden.“ Koliko tolažbe polnega nauka je v ti prigodbi zhranjenega za slehernega grešnika. Vsmiljeni oče je skazal poboljšanemu več ljubezni, kakor unemu, ki je bil zmiraj dober in je doma pridno delal; več veselja je imel nad najdenim, kakor nad unim, ki se še nikoli nič zgubil ni bil. Tako bo tudi v nebesih nad enim grešnikom, ki se spokori, večje veselje, kakor nad 99, ki pokore ne potrebujejo. Zakaj neki? O visokost bogastva, božje modrosti in znanja! kako nezapopadljive so njegove sodbe, in neizvedne njegove pota! Zakaj kdo je spoznal misel Gospodovo? ali kdo je bil njegov svetovavec? Kterega hoče, se ga usmili, in kterega hoče, ga stori terdovratnega. Dalej pa je tudi še vedeti, da je

več premagovanja in vojskovanja včasih potreba, da se človek iz brezna pogubljenja izkoplje, in iz groba pregrehe vstane, kakor pa, da se na poti pravičnosti ohrani. Ložej je vselej čistost in nedolžnost ohraniti, da se ne zgubi, kakor zgubljeno po poti pokore iskati. Tudi skušnja nas uči, da veliki grešniki, ki se enkrat spreobernejo, toliko bolj in gorečniši Boga ljubijo, kolikor večji in obilniši da so njih grehibili, ki jim jih je ljubezen božja odpustila. Poprejšne hudobije so jim vedno pred očmi, ki jih varujejo, da nazaj ne padejo, ter jih vedno opominjajo in priganjajo, jih po vrednosti objokovati in za nje pokoro delati. Zato si pogosto taki spreobrnjenci močno za svoje zveličanje prizadevajo, in v svoji popolnamosti bolj hitro naprej stopajo, kakor pa oni, ki nikoli hudo grešili niso. Mislijo si, meni ni treba, da bi mi Bog tolikšne hudobije odpuščal, se tedaj bolj v mlačnost zazibljejo, mu niso nič tako hvaležni, nič tako ljubezni vneti, mu s serčnostjo ne služijo. Ali poprašal bi jih rad: ali mar ni oboje velika gnada od Boga, da oni niso grešili, kakor da so tem grehi odpuščeni in usmiljenje skazano? Nikoli bi ne mogli zadosti Boga zahvaliti, da nismo morebiti rayno v take ali pa še hujše pregrehe zabredli, katerih nas je le božja dobrotà usmiljenega Boga obvarovala. Nikoli nikar tega ne pozabite tisti, ki vam od mladosti še nikoli nič spodletelo ni. Spoznajte svoj nič, in dajte Bogu spodobno čast, ter nikar pisano na svoje brate ne glejte. Oni znajo iz groba svojih pregreh vstati, vi pa v njega pasti; oni se znajo poboljšati, vi pa grešiti; oni se znajo posvetiti in v nebеса priti, vi pogubiti in za vselej še v pekel pokopani biti. Desetkrat bolj prijetna je božjim očem ponižna, zgrevana grešnica, kakor pa posvetna devica. „Kdor misli, da stoji, naj gleda, da ne pade.“ Mi sami iz sebe smo reve, in nič ne zamoremo, vse dobro in lepo, kar nad sebo imamo, je gol sad božje gnade, ktere bi se imeli zvesto posluževati in ž njo pridno delati. Mi vsi smo grešniki, in vsi pokore potrebujemo. „Prinesite tedaj vreden sad resnične pokore!“

S k l e p.

To naj bo nas vseh danes sv. prisega: Vrednega sadu resnične pokore hočemo obroditi. Z zgubljenim sinom se

hočemo vzdigniti, in k svojemu nebeškemu Očetu se nazaj verniti, katerega smo s poželenjem oči, poželenjem mesa in z napuhom življenja tako močno razžalili, in se od njega odločili. Na svojih kolenih klečé ga hočemo ponižno odpušcanja prositi: Oče! grešili smo zoper nebesa in zoper tebe! Nismo več vredni tvoji otroci imenovani biti, ampak vzemi nas za nar manjše hlapce, da bomo le v tvojih hišah ostali, in v tvojih šotorih prebivali! Prav in pravično je, da se zavoljo svojih grehov pokorimo, in tvojo razžaljeno pravico tolažimo, ker za tvojo očetovo ljubezen marali nismo; vendar nikar nas ne tepi v svoji jezi, ampak le v svoji ljubezni! Nikar ne glej na obilnost naših grehov, ampak na svojega ljubeznivega sina, njegove rane in njegovo prelito kri, s katero smo oprani in očiščeni. Zavoljo neskončnega zasluženja tvojega Sina in zavoljo sv. odveze, ki smo jo od tvojega namestnika prejeli, pripusti nam, da bomo milosti tvoje deležni in neskončno srečo tvoje sprave in prijaznosti uživali, da bomo s tvojo milostjo in ljubeznijo podperiti serčno na pot tvojih zapoved stopili, zvesto po njej hodili, dokler ne pridemo tje, kjer je krona premagovavcem za plačilo odločena. Amen.

Pridiga za velikonočni pondelek.

(Od gnad sv. rešnjega Telesa.)

„Veseliti se je spodobilo, ker tvoj brat je bil mertev in je spet oživel, je bil zgubljen, in je najden.“ Luk. 25, 32.

V v o d.

Vesel je bil dan za zgubljenega sina, ko je v žlahtne oblačila oblečen pri svojem dobrotljivem očetu za mizo sedel. Imel je pred sebo na mizi vsega obilno, okrog njega so sedeli drugi prijetli in znanci, ki so mu srečo vošili, in sami veseli bili, da se tako dobro imajo. Pač je prav, si sam pri sebi misli, da nisem s tana takrat poslušal, ko me je tako prijazno nagovarjal in zapeljeval, da bi bil še v ptuji deželi pod njegovo oblastjo ostal! Res dolga in precej težavna je bila

moja pot. Zbodel me je v noge marskaki pesek, naganjalo bodeče ternje in druge veje; bil sem večkrat žejen in lačen ali kaj je vse to proti veselju, ki ga zdaj uživam? O srečen tisti otrok, ki tako dobrega očeta, kakor ga jaz imam. Kdo bi si ne želel z zgubljenim sinom pri mizi danes sedeti in se ž njim veseliti? Ali peljal vas bom danes k eni drugi mizi, ki jo je Oče nebeški, naš Odrešenik Jezus sam svojim vernim napravil. Kdor od jedi in pijače po vredno pije, ki je na ti mizi pripravljena, ne bo vekomaj lačen, in žejalo ga ne bo nikoli več. Mislim, da že sploh veste, kaj da vam bom danes povedal? Govoril bom k časti veselega praznika, ki ga obhajamo, od dobrot in gnad sv. rešnega Telesa, ki jih je sleherni deležen, ki ta zakrament vredno prejme; le lepo se pripravite!

Razlaga.

Ob času strašnega preganjanja je bil tudi sv. mašnik Lucijan, z veliko drugimi kristjani zavoljo Jezusove vere v strašno ječo zapert. Sovražni nejeverniki so zvestega služabnika božjega neusmiljeno raztergali, njemu roke in noge raztegnili; in zdaj sirota s težkim železjem na rokah in nogah vklenjen med drugimi kristjani zdihuje. Več dni mu niso dali ne jesti ne piti, le toliko, da se še giblje. — Približa se praznik sv. treh kraljev, in kristjani sv. Lucijana obstopijo, ter ga prosijo s solznimi očmi rekoč. Sv. Oče! ali ne bomo imeli danes na tak praznik sv. maše? Sv. Lucijan vso svojo moč skupaj spravi, tolaži svoje vjete brate in sestre, ter jim obljubi, da bo že mogel sv. mašo brati. Praznik pride, kristjani mašnika obstopijo, ki med njimi na merzli zemlji leži, in položijo še nekaj kruha in vina v daritev pred njega. Sv. mašnik povzdigne svoje oči proti nebesom, svojih rok povzdigniti ni mogel, in začne iz globočine svojega serca moliti rekoč: Večni Bog! vsega nam manjka, česar je k daritvi sv. maše potreba. Nimamo altarja, nimamo sv. posod; pa ti, o Bog! poznaš naše siromaštvo, znano je tebi naše serce. Glej moje naročje, moje ranjeno naročje poglej, ono naj bo tebi altar. Prime po tem kruh in vino s svojimi rokami, ki se mu od slabosti tresejo, in derži lete dari na svojem okervavljenem

naročju, kristjani okrog njega stojijo, ž njim molijo, in solze veselja se jim po bledih licih vderajo. Sv. Lucijan, mašnik, posveti kruh in vino, ter ga premeni v rešno Telo in kri božjega Sina, ga daruje Očetu nebeškemu v nar večjo čast in zahvalo, v odpušcanje grehov; vsi pa so bili napolnjeni svetih želj, da hočejo rajši umreti kakor od Jezusove vere le količkaj odstopiti. Po tem sv. mašnik sam zavžije in vernim zavžiti dá sv. rešno Telo in kri. Vsi so bili veseli, vsi srečni, pripravljeni umreti za Jezusa.

O sveti, zlati časi prvih kristjanov! zastonj po vas svoje roke stegujem, in želim, da bi še nazaj se vernili! Zakaj bi si tudi dandanešnji malo bolj kristjani ne prizadevali teh neizrekljivih dobrot in gnad deležni biti, ki so jih prvi kristjani tako obilno deležni bili? Oh kakšne neprecenjene gnade so, ki nam jih Jezus v presvetem altarskem zakramentu ponuja!

a) Sklenemo se tukaj z Jezusom, in ž njim eno telo postanemo, kakor sam pravi: „Kdor je moje telo in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.“ Poglejte, kako neizrečeno velika sreča je to za nas! Po sv. obhajilu zamore kristjan s sv. Pavlom reči: „Jaz živim, pa ne toliko jaz, ampak Kristus živi v meni.“ To vse bote v priliki lažej umeli. Vse naše telo jemlje na se lastnosti jedi, ki jih uživamo. Je zdravo ali bolno, slabo ali močno, čisto ali nečisto, kakoršne so večdelj jedi. Ravno tako se tudi z našo dušo godi. Ko svetega, čistega Jezusa prejmemo, se ž njim sklenemo, kakor z jedjo, ki jo zaužijemo. Se tedaj vdeležimo njegove svetosti, in naša duša se tesno z Jezusom sklene in nas božje prijatelje stori.

b) Druga gnada vrednega sv. obhajila je, da se gnada posvečujoča v nas ohrani in pomnoži. Kaj mislite, zakaj smo dandanašnji tako leni in zanikerni, mlačni in merzli, kar lepe čednosti in sveto življenje zadeva? da dobre sklepe še pridno delamo, vendar jih pa ne spolnujemo? Oh tega je kriva le slaba slaba priprava in prerediteljno prejemanje sv. rešnega Telesa! Naše serce je grozno spremenljivo! Nad vsem ima veselje, le nad Bogom ne; zmiraj kaj poželi, le za kaj božjega veliko ne mara; zmiraj kaj išče, vendar mira in pokoja ne najde nikjer. Vse to bi kmalo drugače bilo, ko bi to nebeško jed večkrat vredno zauživali! Sploh je pri nas

tako malo usmiljenja, tako malo ljubezni do bližnjega; smo vse preveč zamerni, nespravljeni, nepoterpežljivi, in le svojega pride in dobička bolj željni. Ali kmalo bi vse drugači bilo, ko bi večkrat pri ti mizi neskončne ljubezni skupaj se znajdi. V keršanskih hišah je tako malo stanovitne sreče! Tam, kjer bi imela ljubezen kraljevati, se slišijo kregi in prepiri, kletev in razpertija se glasi, sv. zakoni se oskrunjujejo, sinovi zdivjajo, in keršanske hčere svojo sramožljivost in nedolžnost na prodaj imajo! Nesrečni oče zavoljo žalosti in britkosti pride pred časom pod zemljo, in žalostna mati britke solze toči zavoljo svojih terdovratnih otrok, ter si želi, da bi nikdar porodila ne bila. O pač vse drugači bi bilo, ko bi večkrat jedli od tega nebeškega kruha. Kolikor bolj bomo to jed v nemar puščali, toliko bolj nas bo greh v svojo oblast dobival, in ni se čuditi, da je toliko nadlog med nami! Ni se čuditi, da je pravo keršansko življenje: Keršanska ponižnost, poterpežljivost, čistost, ljubezen zmiraj bolj redka med nami! Krivica, nepoštenost, nesramnost, sovraštvo, z eno besedo: hudobno razuzdano življenje pa se kakor dereča voda po svetu razširja. Tako pride, in tako deleč mora priti! — Kaj se mora s truplom zgoditi, če potrebnega živeža ne dobi? Kam pa mora z dušo priti, ako se kruha pravega življenja ne posluži? Ga zametuje in zaničuje? Telo brez živeža oslabi, zboli, umerje! In duša brez te jedi pade v strašno bolezen greha, iz ktere morebiti ustane ali pa ne! Morebiti je že blizu smerti, blizu večnega pogubljenja! Ja tako pride, in mora priti, zakaj brez Kristusa ni življenja za našo dušo! Ni se čuditi, moram s solznimi očmi poterditi, da so jeli nekteri od keršanske vere odstopati, da keršansko pobožnost zaničujejo, ter kakor nejeverniki sv. cerkev, božjo besedo, sv. zakramente, clo Jezusa Kristusa in vse, kar je svetega, od sebe pahajo; zakaj njih duša se zmiraj bolj pogrezuje, kolikor bolj se odmikuje od tega, od česar bi mogla živeti, — od Kristusa. Zato je toliko slabih in bolnih med nami, in nekaj jih je popolnoma že odpadlo, se je milo pritoževal sv. Pavl nad svojimi poslušavci!

c) So nam mali grehi zbrisani, in pokonča ostanke smertnih grehov, ter zaceli rane, od katerih

v zakramentu sv. pokore popolnoma še nismo bili ozdravljeni. Kako veselja in tolažbe polno je sv. obhajilo od te strani za nas!

d) Hudo poželenje in nagnjenje je poterto in pomorjeno. Koliko je sovražnikov v nas, ki nas le radi k hudemu napeljujejo! Kolikokrat se pregrešimo kaj z jezikom in z očmi, zdaj z mislimi, zdaj z nejevoljo, zdaj z mlačnostjo, zdaj s poželjivostjo! In kolikor bolj se pokonča, kar je grešnega v nas, toliko čisteja prihaja naša duša. Naša volja se zmiraj boljša, naši nameni so zmiraj čisteji, naše misli in želje zmiraj sveteje, ter se toraj nebeška luč, luč božje ljubezni v nas užiga. Tvoja duša, kristjan, dobiva lepo cvetečo podobo brez madeža, ter belá postane, kakor sv. hostija, ki jo zaužiješ. Ta sv. zakrament je tako dokončanje naše sprave z Bogom, in res stundenec našega posvečenja. Kakor so se naši nekdanji bratje in sestre, svetniki in svetnice božje, le od te nebeške jedi posvetili in popolnamost dosegli, ravno tako mi le po nji zmiraj bolj in bolj sveti in popolnoma prihajati in biti zamoremo.

e) Nas močne stori v dobrem, da se ložej varjemo prihodnega hudega. Mi se pogosto čudimo nad spoznavci in marterniki prvih keršanskih časov, ko vidimo, kako da možje in žene, sivi starčki in majhni otroci, mladenčiči in dekleta meču in ognju serčno in z veselim obrazom naproti gredó. Kaj koli jim je leto nadnatorno moč, nepremakljivo stanovitnost v veri dajalo in toliko tolažilo v tako strašnem terpljenju? Nič drugega ne, kakor ta božja jed. „Vojšaki Jezusa Kristusa, pravi sv. Ciprijan, pijejo vsaki dan njegovo kri, da tudi svojo zavoljo njegove prelivati zamorejo.“ Z Jezusom sklenjeni so tako močni postali, da so bili pripravljeni, se svojih staršev, svojih bratov in sester, žen in otrok, prijatlov in prijateljic, vsega svojega premoženja, ja clo svojega življenja zavoljo njega znebiti. Pa niso bili sami, ki so se vojskovali, ampak Jezus je bil, ki se je v njih vojskoval.

f) Zadobimo zastavo večnega življenja, častiljivega od smrti vstajenja, ter se nam odpró vrata nebeške v večno življenje. Kristus tukaj dve reči obljubi tistim, ki njegovo kri in njegovo meso po vredno uživajo.

Duši obljubi večno življenje, telesu častitljivo od smerti ustajenje. Leta zakrament nam je zastava, da bomo nekdam tudi po telesu častitljivo k novemu, neumerjočemu življenju ustali. Če je naš Zveličar vso škodo, ki jo je greh napravil, hotel poravnati, in nas popolnoma odrešiti, ni bilo še zadosti, da nas je učil božjo voljo spoznati, da je nas grešnike z Bogom le spravil, ter naši slabosti s svojo gnado naproti prišel, in tako našo dušo odrešil, ampak moral je tudi naše telesa, ki so zavljo greha umerjoče postale, smerti rešiti, in jih zopet neumerjoče storiti; to je, on mora tudi naše telesa enkrat k življenju obuditi. Da se bo pa to zgodilo, nam je zastavil svoje telo in svojo kri, in se nam on, ki zdaj nič več ne umerje, uživati da, ter nas pripravlja k ustajenju. Sv. Ignaci pravi, „da sv. obhajilo pokonča kal smerti in strohljivosti, pripravlja naše telesa k ustajenju, in mu deli, ker je rejeno od Kristusovega Telesa, neumerjoče večno življenje. Tridentinski zbor pravi: „Sv. obhajilo je zastava našega veličastva.“ In Jezus sam nas zagotovi: „Kdor je moje meso, in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

S k l e p.

Kristjani! jaz in vi, in mi vsi, moramo svojega zveličanja iskati v tej presveti skrivnosti. „Ako ne bote jedli mesa Sina človekovega, in ne pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi.“ Brez Kristusa ni življenja, ni zveličanja! Pridite tedaj semkaj vsi, ki ste obloženi in žalostni, in dal vam bo življenja! Pridite semkaj, ki ste težkega serca, on vam bo polajšal, vas oveselil, umiril! Nikar vendar Jezusu njegove tolikšne ljubezni do nas z nehvaležnostjo ne povračujemo? Nikar ne zametujemo njegovega nebeškega kruha! Nikar ne puščajmo svoje duše lakoti umirati pri tolikem bogastvu.

Tukaj v ti skrivnosti, dragi moji! je položena vsa naša sreča, vse naše odrešenje, vse upanje. Tukaj je studenec, ki nas čisti! Tukaj božja moč, ki nas redi in živi, in tukaj Jezus v naše strohljivo telo neumerjoče zerno poklada, ki bo na dan poslednje sodbe iz zemlje pognalo. — Ti pa moj Bog in Gospod! Jezus Kristus! vzemi danes našo ponižno hvalo za

tvoje neskončne dobrote! Bodi nam tukaj zanaprej zmiraj milostljiv, dobrotljiv in usmiljen, ne glej na našo nehvaležnost, in daj nam skrivnosti tvojega Telesa in tvoje kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi občutimo. Amen.

Pridiga za belo nedeljo.

(Pervo sveto obhajilo šolskih otrok; gov. †)

Nagovor ravno pred svetim obhajilom.

Ljubi otroci! Veliko veselje vam zdaj oznanim. Povabljeni ste danes na veselo ženitnino Jagneta božjega. „Glejte, ženin pride; pojdite mu tudi vi naproti.“ Mat. 26, 6. Gospod je svojemu hlapcu rekel: Pokliči povabljene, le naj pridejo, večerja je že pripravljena. Le naj pridejo svatje k tej veseli ženitnini. Ženin se danes bo s svojo nevesto na večno sklenil. Ali kdo je tisti ženin? kdo je tista nevesta? kdo so tisti svatje, ki so k tako veseli ženitnini povabljeni? Kje je tista hiša, v kateri je danes tako vesela svatba? Kdo je tisti hlapec, ki je poklical povabljene?

Tisti ženin, ki bo danes svojo ženitnino obhajal, je sam božji Sin Jezus Kristus. On hoče danes svoji nevesti posebno ljubezen skazati. Njegova nevesta pa to je vaša duša, ljubi otroci! vašo dušo si je Jezus za svojo nevesto izvolil. Tisto On toljko ljubi, da se ž njo pervikrat in za zmiram skleniti želi. Vi ste danes tisti srečni svatje, preljubi otročiči! ki bote z Jezusom, nebeškim ženinom vaših duš pri mizi sedeli. Ta cerkev, v kateri smo se danes zbrali, je tista hiša, v kateri se bo zdaj nebeška ženitnina obhajala. Hlapec pa, ki vas je na to sveto večerjo poklical, je naš dušni pastir, kteremu je skerb za zveličanje vaših duš od nebeškega Gospodarja izročena. Oh pač lepa, sveta, nebeška ženitnina se tukaj danes obhaja! Oj srečni otročiči! ki bote danes pervikrat Jezusa v svoje serca sprejeli, ki vas bo Jezus tako ljubeznivo objel in z vašo, še nedolžno dušo nebeško zavezo storil! Jezus, ljubeznivi prijatelj nedolžnih otrok, Jezus, kralj in Gospod nebes in zem-

lje, Jezus mili Gospod in zveličar celega sveta, si hoče danes v vašem nedolžnem srcu altar postaviti, na katerem želi za- naprej prebivati in vašo dušo vižati in rediti za večno življe- nje. Vaši angelci varhi, vaši kerstni patroni se danes tega veselijo, ker se vam bo tolika čast zgodila. Čela nebeška truma izvoljenih se z vami veseli. Veselijo se tega tudi vaši ljubi starši, vaši botri, vaša žlahta, ki vas danes tukaj okoli te svete mize vidijo. Veseli se danes cela fara z vami, preljubi otroci! ker ste srečni svatje te nebeške ženitnine danes vi! Oj koliko veselje občuti tudi vaše serce, ktero bo danes per- vikrat okusilo nebeške sladkosti, ki bo danes pervikrat okusilo, kako sladek je Gospod tistim, kateri ga ljubijo in vredno za- uživajo! Kako že vaša duša omedluje po Jezusu, in ga že skoraj v svojem srcu objeti želi! Ja, ljubi otročiči! čisto blizo je že tisti srečni trenutek, da se z Jezusom svojim ne- beškim ženinom sklenili bote. Skoraj — skoraj bo Jezus, vaš mili prijatelj v vašem srcu prebival. —

Pa vendar poprej, ko se bo to zgodilo, vam želim še nekatere besede govoriti. Še nekaj vas hočem prašati, poprej ko bote to imenitno stopinjo storili, k nebeški večerji pristo- pili. Jaz vidim, da ste danes posebno belo oblečeni, da go- reče svečice v rokah deržite, da so vaše glave opletene in z dišečimi rožicami ozaljšane. Ker ste danes svatje in dru- žice nebeške ženitnine, toraj je vaše truplo tako lepo ocirano. Ali prašam vas: ali je pa tudi vaša duša tako lepa in čista, da svojemu ženinu — Jezusu brez skerbi vesela danes na- proti gre? Glejte, ljubi otroci! hočete danes z Jezusom pri nebeški mizi sedeti, hočete Jezusovo rešno Telo vredno za- užiti, tako mora tudi vaša duša imeti

1. lepo belo oblačilo,
2. gorečo lampico, in
3. rožen venček.

Tako tedaj na duši in na truplu pripravljeni, na duši in truplu lepo ocirani danes k tej nebeški večerji pristopite!

Razlaga.

1. Potreba vam je, ljubi otroci! naj prvič belega obla- čila, ako hočete danes te nebeške ženitnine vredni svatje

biti. Brez tega belega oblačila se ne smete v ženitvansko hišo prikazati. Drugači bi tudi vam nebeški kralj rekel: „Pri-jatelj! kako si ti noter prišel, ker ženitvanskega oblačila ni-maš?“ In tudi vi bi morali umolkni, in verženi bi bili v zunajno temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi.

Oblačilo, ki ga danes oblečete, mora belo, mora či-sto biti brez vsega madeža. Zakaj tudi vaš ženin je nar-čistejši, in v nar večji svetlobi pred vami stoji. Njegovo ob-ličje je svetlo kakor sonce; njegovo oblačilo je belo kakor sneg; le svetel oblak ga obsenči, ga zakriva in brani, da ga v tej nebeški lepoti še zdaj ne moremo gledati.

Ker je tedaj ženin naših duš tako lep in čist, bi se pač ne spodobilo, da bi se vi, katere On toliko ljubi, v gerdem, umazanem oblačilu k njemu priti podstopili. Tega Bog ne daj! In glejte! kako dobrotljiv je ta ženin vaših duš! On sam vam je tisto lepo, belo oblačilo podaril, v katerem danes do njega priti morete. Komaj ste luč tega sveta zagledali, so vas vaši botri že tukaj sem v to božjo hišo prinesli. Nebeški ženin vas je ljubeznivo sprejel, v svoji sveti kervi je omadeževano oblačilo vaše duše lepo opral; djano vam je takrat bilo: „obleci se v svetlo, belo platno, to platno pa je pravičnost svetni-kov“; tako že sveti apostel Janez v skrivnem razodenju go-vori. (Skr. raz. 19, 8.) Mašnik, ki so služabnik vašega nebe-škega ženina, so vam podali belo oblačilo s temi besedami: „Vzemi belo oblačilo in prinesi ga čistega in neomadeževanega pred sodni stol našega Gospoda Jezusa Kristusa nazaj, da do-sežeš večno življenje.“ To belo oblačilo pa pomeni tisto svetost, pravičnost in nedolžnost, pomeni tisto posvečujočo gnado božjo, ki ste jo tam pri sv. kerstu prejeli.

To lepo, belo oblačilo kerstne nedolžnosti in svetosti ste bili tudi vi že nekoliko umazali. Tudi vi ste že Boga mnogo-krat nekoliko razžalili; torej vam je bilo potreba, vaše dušno oblačilo zopet osnažiti in lepo oprati. In to se je tudi zgo-dilo. Včeraj ste se svojih grehov spovedali. V zakramentu svete pokore ste se očistili vseh dušnih madežev. Tam ste v kervi Jezusovi vaše kerstno oblačilo zopet lepo, belo oprali, in ve-selo zaupanje imam, da ste zdaj vsi čisti, na svoji duši lepi,

da zopet belo in čedno oblečeni tukaj stojite pred Jezusom, vašim nebeškim ženinom. Torej z veselim sercom govorite: O Jezus! čisti ženin čistih duš! na tvoj altar položimo danes naše očiščeno serce; oh očisti ga še bolj vsakega nar manjšega madeža; pripravi ga Ti Sebi prijetno in vredno prebivališče! O Jezus! ženin naših duš! Ti naš Bog in naš Gospod! ti si ves svet, ves nedolžen, ves neomadeževan, odločen od grešnikov! oh stori, da bomo tudi mi čisto sveti, čisto nedolžni, čisto brez madeža vsakega greha. Oh daj, da bomo v tem lepem, belem oblačilu kerstne nedolžnosti Tebi vsigdar dopadli, Tebi vsigdar služili, le na Tebe mislili, le Tebe ljubili zdaj in vekomaj! —

2. Potreba vam je, ljubi otroci! tudi goreče lampice, katera vam naj lepo pot razsvetljuje v ženitvansko hišo do Jezusa. In ta goreča lampica pomeni živo vero v Jezusa in njegove svete nauke.

Kerš. nauke ste v šoli slišali, tako sem si prizadeval, živo vero v Jezusa, zveličarja sveta, v vaših srcih obuditi, vam prižgati tisto lampico, katera bi vam zmirom naj razsvetljevala pot proti nebeški domačiji. Oj da bi vam ta lampica žive vere nikdar ne vgasnila! —

Pripravite torej, ljubi otroci! svoje lampice, in veseli zdaj Jezusu naproti hitite. Veseli stopite noter v ženitvansko hišo. Vam se bojo vrata rade odperle. Saj vas Jezus dobro pozna. On sam vas je ljubeznivo povabil. Pa tudi vi njega dobro poznate. Dobro veste, da On je edinorojeni Sin večnega Boga, naš učenik, naš odrešenik, naš milostljivi Gospod, pa tudi naš prihodni sodnik! Dobro veste, kakšno večerjo vam je Jezus, vaš ljubeznivi prijatelj, pripravil. Samega sebe se vam hoče podati v dušno hrano. Njegovo presveto Telo bote jedli, njegovo prešveto kri bote pili k svojemu zveličanju. V podobni belega kruha bote zaužili Jezusa, pravega živega Boga in človeka z dušo in s telesom, s kervjo in mesom, tako vas sv. vera prelepo uči. —

Oh ljubi starši! tako vi danes veselo porečete, ljubi bratje in sestrice naši! vi vsi, ki nas tukaj vidite pred altarjem, pogledajte! mi zdaj gremo k Jezusu; On nas je danes tako ljubeznivo k svoji mizi povabil. Mi slabi otročiči smo danes

Jezusovi svatje. Pri nebeški mizi se bomo zdaj gostili. Angelci nam bodo stregli. Mi pa bomo nebeške sladkosti zavživali. Mi ubogi reveži smo danes veselje angelov in cele nebeške tovaršije. Naša duša je danes tista srečna nevesta, s katero se bo Jezus, nebeški ženin, na večno zavezal! Tako znate danes, ljubi otroci! veselo govoriti. —

Oj srečni otročiči! prijatli Jezusovi! s tako živo vero stopite toraj k njegovi sveti mizi, objemite Jezusa z gorečo ljubeznijo in ga sprejemite veseli v svoje serce. Prejmite danes Jezusa — njegovo presv. rešno Telo, to nebeško mano, ki bo vaše duše redila za večno življenje! —

3. Potreba vam je še tretjič lepega rožnega venca, s katerim se morate ozaljšati, lepo ovenčati, da bote svojemu nebeškemu ženinu dopadli. Ta venček mora iz lepih, zlahtnih rožic spleten biti. In te rožice bojo tiste svete čednosti, s kterimi morate danes svoje serca olepšati, da Jezusu v tistih lepo, čedno prebivališče pripravite. Te čednosti pa so razun žive vere v Jezusa, tudi trdno zaupanje v njegovo neskončno zasluženje, goreča ljubezen do njega, kteri nas je toliko ljubil, da je samo zavolj nas nebesa zapustil, prišel k nam v dolino solz in terpljenja, da je potem za naše odrešenje neizrečeno veliko terpel in tudi svojo sveto kri prelil do zadne kaplice. Kdo bi tedaj Jezusa iz celega serca ne ljubil, ki je pa tudi On nas tako neizrečeno ljubil, da je na svetem križu svoje življenje dal za nas, da nam še pa zdaj tudi svoje presveto rešno Telo zavžiti, svojo presveto rešno Kri piti daje, samo da bi tudi mi srečno in veselo živeli vekomaj! Pa tudi globoka ponižnost mora biti v vašem sercu. Živo morate spoznati, da te neskončne Jezusove ljubezni vredni niste; le z evangeljskim stotnikom ponižno recite: O Gospod! mi nismo vredni, da prideš danes pod našo streho prebivat, ampak reci le Ti samo eno besedo, in takrat še le bo naša duša te neskončne gnade vredna postala! Zdihnite toraj: O Jezus! ljubi ženin naših duš! pridi tedaj k nam prebivat. O Jezus! kako naša duša že po Tebi omedljuje, kako naše serce Tebe poželi! Pridi o Jezus! tudi mi Tebi naproti hitimo. Svetega straha napolnjeni pa tudi otročjega zaupanja in goreče, plameče ljubezni do Tebe se zdaj Tvoji sveti mizi približamo! —

O Jezus! oh mili ženin naših duš! daj se nam objeti, daj se nam zaužiti, pridi, oh pridi v naše serca, ki tebe toliko ljubijo, ki po Tebi svoji nebeški hrani toliko hrepenijo! —

Ja, ljubi otročiči moji! Veselite se zdaj, vaše serčne želje se vam bojo zdaj zdaj izpolnile! Podati vam hočem Jezusa, vašega ženina v podobi belega kruha. Zakaj sam mi to zapove. On vas zdaj veselo k sebi kliče, rekoč: „Pustite malim k meni priti; zakaj takih je nebeško kraljestvo.“ — Sancta communio. —

Ravno po svetem obhajilu pa:

Preljubi otroci! oj kako srečni ste zdaj! Blagor vam! Angelci in svetniki se nad vami zdaj veselijo. Tavžent sreč vam vošim tudi jaz. Zdaj imate tistega v svojem sercu, ktere ga ste toliko pozeleli. Zdaj se je nebeški ženin Jezus z vašimi dušami sklenil, katere On toliko ljubi in jim tolike milosti deli. V vašem sercu si je zdaj Jezus, nebeški kralj svoj tron postavil; na tem tronu vašega serca zdaj Jezus, mili prijatelj vaš sedi; angelci, Kerubimi in serafimi ga obdajajo, ga v ponižnosti molijo, mu vesele, hvalne pesmi prepevajo! Oj molite ga tudi vi v globoki ponižnosti, ponižno pozdravljajte zdaj Jezusa, v vašem sercu zdaj pričujočega! Naj poveljuje zdaj vaša duša Gospoda svojega; zakaj velike reči je danes nad vami storil. —

Oj srečen dan je danes za vas! o sladko veselje, ki ga je vaše serce danes okusilo! Oj da bi zmirom tako ostalo! O da bi tega svetega veselja nikdar konec ne bil! O da bi zmirom tako ostali z Jezusom sklenjeni, v njegovi gnadi in sveti ljubezni, kakor vas danes tukaj vidimo! Oj da bi belo oblačilo nedolžnosti in devištva zmirom vašo dušo zaljšalo! Oj da bi tega lepega, belega oblačila nedolžnosti nikdar z grehom ne omadeževali! Oj da bi vam lampica žive vere v Jezusa in njegove svete nauke zmirom svetlo gorela in vam lepo razsvetlovala pot proti nebesom! Oj da bi lepih, žlahtnih rožic, teh svetih čednost, ki zdaj vaše serca kinčajo, nikdar ne zgubili! Oh da bi vam te žlahtne rožice lepih čednost in čednega zaderžanja zmirom prijazno cvetele! —

Oj otroci! srečni in veseli ste zdaj; pa vendar vam moram povedati, da vas pa tudi še velike nevarnosti na tem svetu čakajo. Še težaven, nevaren pot imate storiti, predenj do Jezusa v nebeško deželo pridete. Ta hudobni svet vas bo v svoje grešne zanke lovil; sam peklenski duh se bo na vso moč napenjal, vas v greh zapeljati in pogubiti vekomaj; ali ne bojte se! Le Jezusa, vašega nar boljšega prijatla se zvesto deržite; njega ljubite iz celega serca, njega molite vsak dan, njega za pomoč in gnado v vsaki sili prosite, njemu zvesto služite, njega večkrat in vredno v zakramentu rešnega Telesa prejemajte, in vsi vaši dušni sovražniki vam nič ne bojo mogli škodovati. Če je Jezus z vami, kdo bo zoper vas? Če bo Jezus zmirom vaš ljubi tovarš po poti celega vašega življenja, se vam tudi nič žalega na tem potu zgodilo ne bo! Zatoraj le Jezusa se zvesto deržite, njega se oklenite, z dušo in s telesom njegovi bodite, tako bote pa tudi zmirom srečni, časno in večno srečni! —

In tako vam tedaj, ljubi starši! vaše otroke nazaj dam. Z Jezusom so zdaj sklenjeni; njega zdaj v svojem sercu nosijo. Take na duši lepe, čiste, nedolžne in posvečene otroke vam zdaj nazaj podam. Vaši otroci so Božji otroci; so zdaj prijatli Jezusovi. Otroci vas morajo spoštovati in ljubiti; pa tudi vi jih morate zdaj spoštovati in zanaprej posebno ljubiti, ker so zdaj z Jezusom tako združeni. Vaši posebni skerbi vam jih zdaj sporočim. Oh varite, varite jih, da se nobeno tih otrok ne pogubi zavolj vaše zanikernosti! Oh varite jih posebno vsega pohujšanja in slabih izgledov od vaše strani, napeljujte jih k vsemu dobremu; dajte jim vselej pravi keršanski strah pred hudim; molite vsak dan za svoje ljube otročiče, da bi jih zamogli po božji sveti volji prav rediti, da bi jih zamogli tudi enkrat nedolžne in poštene Bogu nazaj dati, kader jih bo iz vaših rok nazaj tirjal!

Pa še enkrat se k vam obernem, ljubi otročiči! še nekaj vam posebno priporočim. Marijo devico si izvolite za posebno svojo patrono. Marijo morate posebno častiti in ljubiti; njej se priporočati vsak dan; tako bote pa pod varstvom Marije device srečno potovali proti večnosti! Mariji zročite danes

svoje nedolžno serce, ona ga bo vsega hudega zvesto varovala! —

Molite, ljubi otroci! danes posebno za svoje ljube starše, naj jim Bog ves trud poverne, ki so ga z vami imeli. Molite za svoje botre, za svojo žlahto, za svoje brate in sestrice, naj jih ljubi Jezus, ki zdaj v vašem sercu prebiva, vse milostljivo požegna. Molite danes tudi za vaše dušne pastirje, za vaše učenike, molite za povišanje cele katoliške cerkve, vaše matere; zakaj danes bote uslišani, za karkoli bote prosili Jezusa! Prosite ga pa tudi za to gnado, da bi vsi, ki se danes okolj te svete mize znajdete, to srečo dosegli, se enkrat tudi okolj svete nebeške mize zbirati, tamkej gori nad zvezdami, kjer ne bote Jezusa več v podobi belega kruha zauživali, ampak od obličja do obličja gledali, zauživali, in se pri svojem nebeškem ženinu veselili vekomaj! Amen!

Pridiga za 2. nedeljo po velikinoči.

(Jezus naš dobri pastir; gov. †)

„Jaz sem dober pastir. Dober pastir da svoje življenje za svoje ovce.“ Jan. 10, 11.

V o d.

Lepe in tolažbe polne so bile besede sv. evangelja, ktere so se pretečeno nedeljo brale. „Mir vam bodi“, tako je Jezus svoje učence pozdravil; tako jim je srečni mir, pravi mir podelil; pa tudi nam ga še zmirom daruje v svoji cerkvi. — Pa tudi današnje sv. evangelje nas k veselju obudi, ako ga prav zastopimo. V lepi priserčni podobi se nam Jezus kaže in pred oči postavlja. „Jaz sem dober pastir, pravi On, in dober pastir da svoje življenje za svoje ovce. Najemnik pa, kateremu ovce ne slišijo, jih zapusti in beži, kader vidi volka priti. Jaz sem pa dober pastir, in poznam svoje, in moje poznajo mene; kakor pozna mene Oče, in jaz poznam Očeta, in dam življenje za svoje ovce.“ Kdo ne spozna v teh besedah neskončno, neizrečeno ljubezen, ktero Jezus do nas, do vseh ljudi ima! Kakor skerben pastir svojo čredo ljubi, jo varje,

jo na dobre paše pelja, in za njo zvesto čuje noč in dan, tako nas tudi Jezus, naš dušni pastir ljubi, nas hudega varje, za našo srečo skerbi, in za naše zveličanje tudi svoje življenje postavi. Zatoraj si pa tudi že prvi kristjani niso mogli Jezusa lepše in bolj ljubeznivo pred oči postavljati, kakor v podobi pastirja skerbnega, ki na svojih ramah ovčico nosi. Sam Bog je Jezusa tako napovedal, ker govori po preroku Ecehielu, rekoč: „Glej, jaz sam hočem za svojimi ovcami pogledati in tiste obiskati; jaz sam hočem odrešenik svoje črede biti, in jaz hočem enega samega pastirja nad njo postaviti, kateri jo bo pasel.“ In kdo je tisti pastir, ktereга je Bog čez svojo čedo postavil, da bi jo pasel in odrešil? Noben drug, kakor naš ljubi Jezus, Sin pravega živega Boga. On nas je odrešil večne smerti: On je naš naj boljši prijatelj, naš naj veči dobrotnik. K njegovi časti bomo danes premišljevali:

1. Kako je Jezus v resnici naš dobri pastir; in
2. hočemo si pa tudi k sercu vzeti, kakšni pa mi biti imamo, da bomo njegove zveste ovčice.

Od tega govorim v imenu Jezusa in Marije. —

Razlaga.

1. Po vsi pravici se Jezus dobrega pastirja imenuje; zakaj On je vse to na tanko dopolnil, kar se koli tirja od dobrega, zvestega pastirja. „Mi vsi, tako govori prerok Izaia, smo se zmotili (zgubili), kakor ovce; vsak je šel svoj pot.“ Iz. 53, 6. In na to je prišel dober pastir iz nebes na zemljo; sam božji Sin je nam enak postal, da bi nas odrešil. Kakor priden pastir za zgubljeno ovco gre, dokler jo najde, tako je Jezus hodil za grešnikom, da bi poiskal in zveličal, kar je bilo zgubljenega. Ozrimo se na Jezusa, našega zveličarja; berimo sv. pismo, katero nam priča, koliko dela, truda, skerbi in prizadevanja je on za svet imel; podajmo se v duhu na tiste pote, po katerih je On hodil; preštejmo stopinje, ktere je On storil iz ljubezni do zgubljenih ovčic, do nehvaležnih grešnikov. Premislimo, kako daleč je moral Jezus enkrat popotovati, dokler je prišel do tistega studenca, kjer je ves truden počival in veliko grešnico, Samaritansko ženo, pričakoval. Žena pride po vode; Jezus se začne ž njo po-

govarjati, jo začne učiti, in tako dolgo, da se žena spreobrne in spokori. Premislimo, kako rad je Jezus enkrat v hišo Šimona Gobovega šel, se tam k mizi vsedel in s prevzetnimi farizeji jedel in se pogovarjal, samo da je tamkej očitno grešnico Magdaleno spreobernal in na pravi pot nazaj pripeljal. Poglejmo, kako enkrat Jezus na potu zgubljeno ovčico najde, jo ne samo za svojo spozna, ampak tudi v število svojih apostelnov vzeme, colnarja Matevža, ki je potem Gospodov učenec postal in popisal življenje Jezusovo. Kako težko je Jezusu djalo, viditi ljudstva brez podučjenja; čredo brez pastirja! Zategadelj ni počival noč in dan; je prehodil mesta in vasi, hribe in doline, se je vozil čez morje in jezera, samo da bi grešnike pridobil za nebesa, ki so zgubljeni bili. Grešnike je Jezus učil, svaril, opominjal, jim pravo stezo kazal; za grešnike je On molil priserčno o ponočnem času, kadar je vse že sladko počivalo, nad grešniki je Jezus zdihoval, kader ga niso hotli poslušati in svojih grehov zapustiti; nad njimi je tolikokrat mile solze točil, kader je vidil, da nočejo svoje sreče, in grejo po širokem potu večnega pogubljenja; za grešnike se je dal krivičnim sodnikom v roke, je zategadelj toliko zaničevanja, zasramovanja, bolečin in britkost prenašal; samo da bi jih srečne storil; za grešnike je on zadnič še na deblu sv. križa svojo drago kri prelil do zadnje kaplice, da bi njih grehe izbrisal in vrata v nebeško kraljestvo jim zopet odperl. — O kdo zapopade tisto ljubezen Jezusovo do nas, da se On, božji Sin, kralj nebeški, tako globoko poniža, samo da bi nas tako povzdignil. Še takrat, kader je na sv. križu visel, kervavo ranjen, na rokah in nogah preboden, kader se je znašel v neizrečenih bolečinah, je derečemu volku, peklen-skemu satanu zgubljeno ovčico izderl, ker je desnemu razbojniku odpustil njegove grehe, ter sv. raj obljubil, rekoč: Še danes boš z meno v paradižu. Ja, še po tem, ko je Jezus se zopet podal nazaj v nebesa, se prikaže zgubljeni ovčici Pavlu, ki je po poti šel, kristjanov loviti in grozno preganjat. Jezus se mu prikaže v veliki svetlobi in mu očita, rekoč: „Savl, Savl, zakaj me preganjaš!“ S totimi besedami je Jezus Savla spreobernal, ga s svojo gnado razsvetlil, tako da je potem nar gorečnejši apostel in oznanovavec sv. vere, pa tudi

eden nar večjih svetnikov postal. Pa tudi zdaj, ko sedi Jezus na desnici svojega Očeta, še zmirom zgubljene ovčice, nehvaležne grešnike k sebi kliče in je pripravljen vse odpustiti, ako se prav spokorijo in s celim sercom k njemu obernejo se. Še zdaj, ko se znajde v nebeškem veličastvu, se daruje vsak dan za naše grehe pri nar svetejši daritvi sv. maše in nas zveličati želi. O kako dober pastir je vendar Jezus, ki se čisto daruje za srečo svojih ovčic! On zapusti nebeško veselje, in pride na zemljo, okusiti in nositi britkosti človeškega rodú. On se posti, da bi svoje ovčice preživel, On terpi žeje, lakote, da bi svoje ovčice napojil in napasel; On čuje in se trudi, da bi njegove ovčice počivale; On moli za svoje ovčice, da bi se jim dobro godilo; On se poda na ternjevo, oestro pot terpljenja, da bi svoje ovčice potegnil iz ternja grehov in hudobije; On zapusti sam sebe, svojo telo in kri poda svojim ovčicam za jed in pijačo, da bi jih nahranil za večno življenje, On svojim ovčicam nič žalega ne stori; On jim ne vzame volne, ne mesa, kakor drugi pastirji, ampak še sam zapusti vse do-brote tega življenja, si izvoli revno in pomanjkljivo živeti, samo da bi nas ohogatil. On gre za zgubljeno ovčico, dokler jo najde, in kader jo najde, je ne tepe, ji nič hudega ne stori, ampak jo z veseljem vzame na svojo ramo in jo nese k svoji čredi, in jo za ljubo ima! O Jezus! kako dober pastir si vendar ti! Koliko si že tudi nam milosti skazal? Kolikokrat smo se tudi že bili zgubili od tvoje črede, in smo hodili po potih strašnih zmot in hudobij! Ti pa si nas poiskal v puščavi, si nas zopet za svoje vzel, nas na tvoje sveto serce pritisknil, in nam tvojo gnado podal! O Jezus, kako dober pastir si vendar Ti! — O da bi tudi mi tvoje zveste ovčice bile, da se tudi mi vredne storili tvoje neskončne ljubezni in milosti!

„Jaz poznam moje ovce, in moje ovce mene poznajo“, govori Jezus. Že v naši prvi mladosti nas je v svoj hlev pripeljal, ker nas je po zakramentu sv. kersta v svojo zveličansko cerkev sprejel. Mi smo tedaj že kakor otroci postali, ovčice tako dobrega pastirja. O premislimo toraj danes, kakšni pa mi biti moramo, da bomo zveste ovčice Jezusove, da bomo dopadli nebeškemu pastirju naših neumerjočih duš, da bomo njemu kaj veselja storili! —

2. Dobre ovčice, ki svojega pastirja ljubijo, imajo posebno tri lepe lastnosti: 1. da poznajo glas svojega pastirja in ga rade poslušajo, 2. da ga rade in hitro ubogajo, kader jih k sebi kliče, in 3. da svojega pastirja hitro poiščejo, če se od njegove črede kam zgubijo in zmotijo. Glejte, ljubi moji! Te tri lastnosti moramo tudi mi imeti, ako hočemo biti zveste ovčice Jezusove.

a) Jezus tolikokrat govori v našem sercu skoz glas naše vesti; nas tolikokrat opominja, pred vsem drugim za nebesa skrbeti; nas tako ljubeznivo napeljuje dobro delati; nas tako svari ne grešiti, nam kaže tako svetlo krono v nebesih, ako njemu zvesto služimo; nam kaže pa tudi tako ojstre in strašne kazni, ki nespokorjenega grešnika čakajo; nas tako milo prosi, odpustiti sovražnikom svojim, jim dobro povračati za hudo, in svojega bližnega v resnici ljubiti; Jezus nas tako lepo uči ponižnosti, poterpežljivosti v terpljenju, prave kerš. modrosti. Jezus k nam zmirom govori po svojih namestnikih, ki jih je postavil za pastirje naših duš. Jezus k nam govori skoz britkosti in težave, ki nam jih pošilja; Jezus tako rad k nam govori, na duri našega serca terka, da bi mu odperli. Kako pa kaj ljubi moji! kako pa kaj poslušate njegov nebeški glas? Ali imate pravo veselje, poslušati svojega dobrega pastirja? Oh ne bodite tako terdoserčni, da bi ne poslušali besed vašega milega pastirja Jezusa! Poslušajte ga radi, dokler k vam govori; zakaj On sam pravi. „Blagor tistim, ki mojo besedo poslušajo in jo v sercu hranijo.“ — Recimo večkrat s pripravnim sercom: „Govori nam, Gospod, zakaj tvoj hlapec tebe posluša.“ I. Reg. 3, 10. Le tako bomo tudi mi njegove pobožne, pridne ovčice, ktere Jezus ljubi in za svoje spozna. —

b) Pridna ovčica pa ne posluša sama rada svojega pastirja, ampak k njemu hitro pride, kader jo pokliče, njega rada in zvesto uboga. Glejte, ljubi moji! tudi nam še ni zadosti, samo poslušati glas besede božje; še ni zadosti, poznati zapovedi božje, poznati tisti pot, po katerem se v nebesa gre. Hočemo Jezusove ovčice biti, moramo njegovo besedo v serce sprejeti, pa tudi tako živeti, kakor nas ona uči; ubogati svoje dušne pastirje, ki nam le dobro hočejo; moramo si prizadevati,

božje zapovedi tudi zmirom bolj spolnovati; moramo se tudi na tisti pot podati, kteri proti nebesom gre. Tako bomo pravi otroci božji; tako bomo pokazali, da Jezusa resnično ljubimo, tako bomo enkrat vzeti v tisto izvoljeno čredo, ki se že znajde pri svojem milem pastirju Jezusu, kteri jo že pase po veselih pašah, katere jim je tamkaj pripravil od vekomaj. —

c) Se pa ktera ovčica kam zmoti, zgubi svojega pastirja, in zaide na stranske pote, tako se hitro nazaj verne k svoji čredi, in gre, dokler pride nazaj k drugim ovčicam. Dobro spozna in živo občuti, da nikjer ni tako dobro biti, kakor blizu svojega pastirja. Tako moramo tudi mi storiti. Smo bili tako nesrečni, da smo hudo grešili, da smo zapustili Jezusa, svojega dobrega pastirja; o tako ne ostanimo v naših grehah; ne hodimo daleč po puščavi pregrešnega življenja, ampak vernimo se hitro nazaj; spoznajmo svoje grehe, obžalujmo jih, sovražimo jih iz celega serca, poboljšajmo se resnično, in gotovo, Jezus nas bo z velikim velikim veseljem zopet vzel na svoje rame, nas bo pripeljal k svoji izvoljeni čredi, nam bo vse pozabil, ako ga le zana prej več ne žalimo in zapustimo.

S k l e p.

O kristjani! ne bojte se pred Jezusa priti; zakaj On je naš dobri pastir; On nas neizrečeno ljubi, ker je tudi svoje življenje za nas dal; povračujte mu pa tudi veliko ljubezen, katero do vas ima. Poslušajte radi njegov glas; ubogajte njega, ki vas le vekomaj zveličati želi; ubogajte njegove namestnike, ki vam njegove nauke oznanujejo. Pokažite skoz dobre dela in kerš. čednosti, da Jezusa ljubite. Ste pa enkrat Jezusa razžalili, ste ga nehvaležno zapustili; o ne odlagajte, se hitro še danes k njemu nazaj podati, ki vas tako milo k sebi kliče, ki vam svoje nebeške gnade zmirom ponuja. Spomnite se besed sv. pisma, ki pravijo: „Danes, kader glas Gospodov slišite, ne oterpnite svojih serc“, Ps. 94.; ampak obrnite se z veseljem k Jezusu, svojemu nebeškemu pastirju! Tako vam bo že tukaj dal okusiti srečo svoje gnade in milosti; enkrat vas bo pripeljal k svoji izvoljeni čredi v nebeški paradiž, kjer bo

svoje ljubljene ovčice z večnim veseljem navdal, in kjer se ne bo treba nikdar več ločiti od svojega dobrega pastirja Jezusa Kristusa! Amen.

Pridiga za 3. nedeljo po velikinoči.

(Bodimo poterpežljivi! gov. A. P. v T.)

„Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila, in vašega veselja vam ne bo nihče odzvel.“ Jan. 16, 20.

V v o d.

Sv. evangelje, ki ste ga ravno slišali, nam pove, kako ljubeznivo je Jezus od svojih apostelnov slovo jemal, preden je terpeti začel. Še to noč, jim pravi, bo Gospod pastirja udaril, in ovce se bodo razkropile: čez majhno me bo smert spred vaših oči vzela, čez majhno me več vidili ne bote. Toda potolaženi bodite, jim reče, saj se ne ločim za vselej od vas; Oče, po čigar volji bom umrl, ne bo pripustil, da bi jaz v grobu trohnel: čez majhno bom spet v življenje ustal. Vsa vaša žalost bo minula in se v veselje spreobrnila; nobena težava, nobena nadloga, nobeno preganjanje vam ga odvzeti ne bo moglo. S tem jim je vdihnul moči in serčnosti, vse nadloge, vse preganjanje poterpežljivo prenašati. In apostelnji so bili s tem tudi res tolikanj poterjeni, da so vse terpljenje tega svetá zaničevali, in zavolj Kristusa preganjani biti želeli, in da je to še njih veselje bilo, če so zavolj Jezusa kej terpeti mogli. In veste, kaj jim je dalo tolike tolažbe in veselja? Premislili so, da vse terpljenje le kratek čas terpi, veselje pa, ki ga bodo potem uživali, nikdar nehalo ne bo. Kristjani! to obljubo tudi mi imamo, zatoraj tudi mi ravno to večkrat premišljujmo, in tudi mi bomo v revah in težavah poterpežljivi in stanovitni. Od tega hočem jaz vam danes govoriti in pravim: Kristjani! bodimo poterpežljivi; kajti:

1. terpljenje sedajnega življenja je kratko;

2. veselje unega življenja pa je večno.

Poslušajte!

Razlaga.

Ni ga stana, ni starosti, ni človeka na svetu, da bi brez vsega terpljenja bil. Ko bi temu ali unemu človeku, ki ga za srečnega imate, v serce vidili, bi se od tega nar bolj prepričali. Vsak, naj bo pravičen ali grešnik, ima svojo butaro, vsak svoje nadloge. Kakor je Jezus svojim apostelnjom rekel, da se bodo jokali in žalovali, tako tudi pravični svoje terpljenje imajo. Žalost jim delajo njih lastni grehi, ker svojo slabost spoznajo in čutijo. Žalost jim delajo grehi drugih ljudi, med katerimi živé, ker vidijo, kako daleč se od Boga, svojega stvarnika ločijo, kako prederzno zoper njega greše in njegove zapovedi zaničujejo. Britko se jim stori, ker se spomnijo, da so revni popotniki tukaj na svetu, ker ne vedo, kdaj bodo spolnjene njih edine želje, da bi prišli k svojemu Očetu v nebesa, po katerih vedno zdihujejo. Toda to še ni vse njih terpljenje, ampak k temu jim tudi še svet pripomore. Britkosti in težave jim delajo prijatli, ki so jim nezvesti, sovražniki, ki jih preganjajo in zaničujejo, hudobni jeziki, ki jih opravljajo. K temu dostikrat pride še ubožstvo, ki jih tare, bolezni, ki jih za delo nezmožne storé, otroci, ki se jih nobena beseda ne prime, ki so nepokorni, svojeglavni in hudobni, in jim težave delajo. Vse to še njih terpljenje poviša. Zraven tega jim Bog večkrat tudi še drugih nesreč in križev pošilja, ki jim solze in bitko žalost napravljajo.

Toda potolaženi bodite, pravični kristjani! vaše nadloge ne bodo dolgo terpele, če pred ne, jih bo konec, ko vas ponesó na bitof. In kako kratko je človeško življenje! Kdo le misliti zamore, da bo, kakor Adam, 930 let, ali kakor Matuzalem, 969 let doživel? „Kaj je vaše življenje?“ vpraša sv. Jakob. In na to sam odgovori in pravi: „Dim je, ki se za majhno časa pokaže, in zopet zgine.“ 50, 60, 70 let je človeškega življenja, kar je pa več, je britkost in nadloga. In kakor pobožni Job pravi: „Človek, rojen od žene, kratke dni živi, in je z mnogimi nadlogami stiskan. Prikaže se, kakor cvet, in vsahne, beži kakor senca, in nikoli stanoviten ne ostane.“ Če je pa naše življenje tako kratko, torej tudi vse nadloge in težave, ki nas zadevajo, dolgo terpeti ne morejo.

Res je, da se revnemu terpinu tudi kratko terpljenje brez konca dolgo dozdeva, ker si vse hujši in čas daljši domišluje, dni za tedne, mesce za leta ima. Kdor pa pamet vpraša in poslušati hoče, bo vse drugači sodil. Pamet po veri razsvetljena vam bo povedala, da ste si s svojimi grehi še veliko hujše in dalje terpeti zaslužili. Vam bo povedala, da, ko bi se Bog milostljivega ne skazal, bi marsikteri zavolj svojih grehov že davno v peklenstem breznu se znašli. Vam bo povedala, da, ko bi tudi brez števila nadlog in več sto let terpeti imeli, bi se vendar čez to pritožiti ne smeli, ker vse to ni nič, če se nesrečni večnosti primeri, ktero ste si s svojimi grehi zaslužili. In vendar nihče tako dolgo ne terpi: le včasih, le malo časa občuti človek svoj križ, vmes pa tudi okusi veselje in tolažbe in sladko počiva. Če vas nekteri sovražijo, opravljajo in zaničujejo, imate spet druge, ki vas ljubijo, z vami usmiljenje imajo, in vam po svoji moči pomagati iščejo. Bog sam, čeravno ste ga morebiti velikokrat in zlo razžalili, vam vendar vselej ojstrosti svoje jeze čutiti ne da, vam mnogokrat notranjo tolažbo pošilja, in vašo slabost s svojo gnado podpira. Ali ne spoznate iz tega, da vas Bog nikdar tako ne kaznuje, kakor bi zaslužili?

Pa, ko bi tudi vas obsule vse nadloge od vseh strani, ko bi tudi neprenehoma in brez vse tolažbe v terpljenju se znajdlji, ali hočete zato nevoljni, nepoterpežljivi biti? Spomnite se, da bo enkrat vsega konec, in se vam bo vse lahko zdelo. Kje so tiste leta, ki ste jih že v težavah preživeli? Kaj ne? minule so, in zginile kakor dim, in nič drugega vam od njih ni ostalo, kot spomin vsega tega. Njim enako bodo tudi vse prihodne leta pretekle, kar vam jih je morebiti še živeti in ko se vam enkrat smert približa, bote ravno tako svoje življenje sklenili, kakor bi bili v vsi obilnosti, časti in veselji živeli. Premislite dobro to imenitno resnico. Ja še le toliko večjo tolažbo bote imeli, ko ste toliko prestali za Boga in sv. nebesa; ničesar ne bo vašega serca vezalo na ta svet; radi bote zapustili to solzno dolino; drugi pa, ki na svetu nič terpeti nimajo, bodo morebiti s težko vestjo v večnost stopili.

Ravnajte se toraj v svojih nadlogah, kakor prvi kristjani. Povsod, in scer neprenehoma so preganjani bili, preganjanje sv. cerkve je skoz 300 let do spreobrnjenja cesarja Konstantina terpelo, vendar serčnosti niso zgubili; pri terpljenju niso na pričujoče mislili, kar jim je žalost delalo, ampak na konec, s katerim jih je veselje čakalo. O! so si rekli med seboj, cerkev ne bo do konca sveta v jamah pod zemljo se poskrivala; častljivo bo ustala, resnico spričala, laži v sramoto pripravila, in tempeljne molikovavske razdjala. Križ ne bo zmiram zasramovan in zaničevan, ampak se bo svetil še v kronah cesarjev in kraljev. Zdaj smo scer preganjani, in sramoto in ječe in martre prestati imamo; pa čez malo časa homo zmagali po veri. Za malo časa nas je Bog scer zapustil, pa kmalo se bo spet njegova milost in pomoč nad nami pokazala. — Glejte, tako so govorili prvi kristjani; s tem so si serčnosti dajali, in vse preganjanje voljno terpeli, zgubili premoženje, terpeli lakoto in žejo, nagoto in ubožtvo, in nar grozovitniše martre in strašno smert. Spomnili so se vseskozi, da je vse terpljenje tega sveta kratko in minljivo, in ako ne pred, se gotovo z življenjem konča.

Kristjani! ali se ne bomo tudi mi po njih izgledu ravnali? Ali hočemo v nadlogah in težavah nepoterpežljivi biti, ko so ti serčni vojšaki Kristusovi sami radovoljno se v martro podali? ko so nar večje veselje kazali, kader so jih zavolj Boga na morišče peljali, in z nar strašnejšim terpinčenjem morili? O le primerite svoje terpljenje terpljenju prvih kristjanov, in vidili bote, da se ločite ko noč in dan. Ali ni v sramoto nam kristjanom, da so ti tako silne in dolge martre in scer veseli prestali, zdaj bi pa zavolj nar manjšega terpljenja, zavolj nar manjše težave in zavolj kakšnega pomanjkanja v časnih rečeh že nevoljni postali, žalovali ali clo zoper Boga godernjali? O Bog! kako silno se sedajni kristjani od prvih kristjanov ločijo; oni se ne spomnijo in ne premislijo resnice, da je le kratko vse terpljenje tega sveta; veselje, ktero nas po smerti čaka, pa bo večno terpelo! Spomnimo se toraj, kristjani! v svojih križih in nadlogah vselej te resnice in besed sv. aposteljna Pavla: „Vse terpljenje sedaj-

nega časa se ne da primeriti veličastvu, ktero se bo v nebesih nad nami razodelo!“

Kako veliko je moralo biti veselje Izraelovih otrok, ko so po 40letnem težavnem popotovanju čez Jordan šli, in od Boga jim obljubljeno deželo od deleč zagledali! Gotovo so sladkost svoje sreče že naprej čutili, in jo zagledati, so pozabili vseh nadlog, ki so jih v puščavi preterpeli. In kakšna je bila ta njim obljubljena dežela? Bila je dežela scer prijetna in rodovitna, pa ravno tako kot druge dežele spreminljiva. Vsa njih sreča, ktere so se vdeležili, je bila ta, da so imeli rodovitne polja, obilno nogradov in živine, z eno besedo, imeli minljivega posvetnega bogastva. Če so tedaj Izraelci, ko so obljubljeno deželo zagledali, od veselja ukali in poskakovali, o kolikšno še le vaše veselje biti mora, keršanski poslušavci! če pomislite, da vam je dežela izvoljenih, večno življenje, in v njem vsa mogoča sreča obljubljena! Izraelci so vso težavo dolgega popotovanja prenašali, so se v toliko nevarnost podali, se s toliko sovražniki vojskovali, in to zavolj prebivališča, v katerem so le nekaj let prebivali, in zavolj blaga in bogastva, ki so si ga le s trdom in potom pridobiti morali. In vi, moji kristjani! bi se nad težavami svojega življenja pritoževali, bi v svojih nadlogah malosrčni postajali, bi le tukaj pokoja in praznega veselja iskali, dasiravno vam ni časno, ampak večno življenje, ne posvetno prebivališče, ampak nebeško kraljestvo, ne minljivo in goljufno blago in bogastvo, ampak večne in resnične dobrote obljubljene? Ali bi s tem ne pokazali, da sreče izvoljenih malo porajate, in ne veste in ne spoznate, kaj bi s tem zgubili?

„O Izrael! je zaklical nekaj prerok Baruk, kako velika je hiša božja! in kako neizmerno je mesto njegove lastine! veliko je in nima konca, visoko je in nima kraja.“ (Bar. 3, 24.) Še jasnejše od tega sv. Janez evangelist govori, ker v skrivnem razodenju nebesa mestu primeri, ki je iz samega zlata in dragih kamnov sozidano, kjer ni nikdar nobene teme, ampak je od božje svetlosti razsvitljeno, kjer ni britkosti, ne težave, ne terpljenja, ne bolečine, kjer bo Bog sam svojim izvoljenim vse solze, ki so jih kdaj prelili, iz njih oči zbrisal. Tam se bodo izvoljeni vekomaj veselili, in sicer toliko veselili,

da se nikakor popisati in dopovedati ne more: ker oko ni vidilo, uho ni slišalo, in nobeno človeško serce še ni občutilo, kaj je Bog tistim pripravil, kateri njega ljubijo, in iz ljubezni do njega težave tega življenja poterpežljivo prenašajo. Njih duša bo popolnoma zadovoljna in si nič več želela ne bo, ker bo Bog sam vsa njih sreča, in to brez konca, na večno!

Veselje izvoljenih bo večno terpelo. Kakor Jezus pravi v sv. evangelju: „Njih veselja jim ne bo nihče odvzel.“ O kolikšna sreča za izvoljene božje! Koliko srečniši so memo vseh, ki se na svetu nar srečniše štejejo! Kolikrat so že kralji in cesarji iz svojih tronov pahnjeni bili! Koliko jih je bilo clo ob življenje djanih! In če so tudi do konca mirno kraljevali, vendar vselej morajo nastopiti pot vsega mesa in umreti morajo; ne čast, ne oblast, ne častitljive zmage, ne brezštevilne vojskne trume — nobena reč jih smerti rešiti in oreti v stanu ni. Z izvoljenimi v nebesih pa je vse drugači; oni bodo večno živeli, in veselja, ki ga bodo uživali, jim nihče odvzeti ne more, ga jim tudi kratiti in pomanjšati ni v stanu. Med njimi nikdar ne bo ne sovražtva, ne nevošljivosti, ne razpertja; in čeravno so eni čez druge povzdignjeni, tako da po meri svojega zasluženja tudi sreče prejemajo, in so toraj kakor zvezde na nebu med seboj po svitlobi in veličastvu razločeni, vendar nihče drugemu ni nevošljiv, in vsak je zadovoljen s srečo in veličastvom, ki mu je podeljeno, in to za celo večnost; vsi so popolnoma od Boga prevzeti in navdani. O kakšno neizrečeno veselje vse izvoljene sprehajati mora, ko se spomnijo, da bodo Boga, kateri je vsa njih brezkončna sreča, vekomaj gledali, vekomaj ljubili, in se vekomaj z njim veselili! Štejte in mislite si toliko let, kar je listja na drevju, kar peska na bregovih, in kar kapelj v neizmernem morji; to stori v resnici neznano veliko let; pa ko bodo vse te leta pretekle, veselja izvoljenih še nobenega konca ne bo. In če si kdo tudi še toliko milijonov let misli, vendar ko bodo minule, se bo reči moglo, da se je sreča izvoljenih še le začela, ne pa nehala, in tudi nikdar nehala ne bo, večno bo terpela.

Ko bi še tudi pekel prebernil, naj tudi peklenški duhovi vse skušajo in si prizadevajo, izvoljene ob to večno zveličanje

pripraviti, je vendar vse zastonj, ker zoper Boga nobena oblast, nobena moč nič ne premore. Bog jim je to srečo dodelil, on jih bo tudi celo večnost v ti sreči ohranil. To nam je v sv. pismu obljubil, to nam terdijo preroki, to nam spričujejo aposteljni in evangelisti, to je nezmotljivi nauk matere katoliške cerkve.

S k l e p.

Terpljenje je kratko, veselje pa večno. Zatoraj, moji kristjani! le voljno in poterpežljivo prenašajte kratko terpljenje in nadloge tega življenja. Nebesa, ki jih je Bog svojim zvestim obljubil, neprecenjena sreča, ki vas tamkej čaka, večno veselje, ki vam ga ne bo nihče odvzel; vse to naj vas priganja, da bote vse terpljenje tega sveta od božje previdnosti z voljo sprejeli in poterpežljivo prenašali. Ko je kralj Antijoh sedmero Makabejskih bratov umoriti ukazal, in je versta že na nar mlajšega prišla, se je mati bala, da bi se terpljenja ne ustrašil in od božje postave ne odstopil; zatoraj ga je s serčnostjo navdati skerbela in ga nebes opomnila. „Preljubi moj sin! mu reče, ozri se proti nebu, in se ne boš rabeljna bal, ampak boš vreden svojih bratov in z njimi deležen božjih obljub.“ In ta spomin je mladenca s toliko serčnostjo navdihnil, da je vse terpljenje in martre in smert z voljo prestal. Ta spomin na nebesa torej tudi nas kristjane priganjati mora, vsem križem in nadlogam se z voljo podvreči; kajti vemo, da je kratko terpljenje tega sveta, veselje pa, ki nas čaka, bo večno terpelo. Če vas toraj kaka težava ali nadloga zadene, ali če revšino, bolezen, ali druge križe terpeti imate, ali če vas v kateri reči težko stane, voljo božjo spolnovati, in po Jezusovem nauku in izgledu živeti, povzdignite proti nebu svoje oči in spomnite se, da, če bote voljno terpeli in zvesto spolnovali božje nauke, bo enkrat tam gori vaše prebivališče, kjer ne bo več ne terpljenja, ne bolezní, ne smerti, kjer bo Bog vse solze obrisal od vaših oči, kjer bote z vsemi izvoljenimi brez konca se v Bogu veselili, in večno srečo uživali, ktere vam nihče odvzeti ne bo mogel! Amen.

Pridiga za 4. nedeljo po velikinoči.

(Homilija; gov. N.)

„Za vas je dobro, da jaz grem; zakaj ako ne grem, tolažnik ne bo prišel k vam; ako pa grem, vam ga bom poslal.“ Jan. 16.

V v o d.

Danešnje sv. evangelje nam pripoveduje zopet en del tistega govora, tistih besed, s katerimi je Jezus od svojih učencev slovo jemal pri zadni večerji. Očitno jim pove, da jih bo zapustil, da bo umreti moral. Ker pa učenci zategadel žalostni postanejo, jim pa tudi pravi, da bo njegova smert velika dobrota, velik dobiček njim in celemu svetu. „Jaz grem k temu, kateri me je poslal.“ Hotel je Jezus reči: Moj nebeški Oče me je iz nebes poslal na ta svet, da bi terpel in tako človeški rod odrešil pogubljenja večnega. Ker se tedaj ura približuje, da se to zgoditi ima, ker se ura moje smerti približuje, vas moram tedaj zapustiti in zopet grem k Očetu. Učenci pa, ko so te besede slišali, so na enkrat tako pobitega serca, da ga še prašati ne morejo, kam gre in kdaj se bo to zgodilo. Zategadel jih Jezus ljubezniivo posvari in pravi: „Jaz grem k temu, kateri me je poslal, in nobeden iz med vas me ne vpraša: kam greš? temuč, ker sem vam to govoril, je žalost napolnila vaše serce. — Da bi jih pa tudi potolažil, jih zagotovi, da je to dobro za nje in za celi svet, ker bo umreti moral; da jim pa tudi tolažnika, sv. Duha poslati hoče, ki jih bo mesto njega zanaprej učil, v vseh nadlogah tolažil in poterdoval. Zatoraj jim pravi: „Resnično vam povem, za vas je dobro, da jaz grem; zakaj ako ne grem, Tolažnik ne pride k vam, ako pa grem, vam ga pošljem.“ Povedal jim je pa, kaj bo sv. Duh dobrega storil, kader pride na svet. „Sveti Duh bo, pravi Jezus, svet prepričal greha in pravice in sodbe; greha namreč, ker niso verovali v mene; pravice pa, ker grem k Očetu, in me ne bote več vidili; sodbe pa, ker je vojvoda tega sveta že obsojen.“ Nekako temne pa vendar imenitne so te Jezusove besede; zatoraj jih poskusim vam malo bolj razjasniti in vam tudi nekatere nauke iz današnjega sv. evangelja podati. Pripravite se!

Razlaga.

Sv. Duh bo svet prepričal 1. zavolj greha nevere. Jezus hoče povedati: Hudobni judje in ajdje nočejo v mene verovati, oni me bojo umorili; sv. Duh jih pa bo prepričal, da sem jaz pravi Mesija, odrešenik sveta; On jih bo prepričal, kako močno so grešili, ker so mene sovražili, ker meni in mojim čudežem niso verovali, ker mojih nauk niso sprejeli, in ker so mene, svojega Gospoda in Boga zavergli in križali. Tega greha jih bo sv. Duh prepričal. „Prepričal jih bo tudi 2. pravice, ker jaz k Očetu grem.“ On je hotel reči: Hudobni judje in farizeji pravijo, da ljudi zapeljujem in resnice ne govorim; pa sv. Duh jih bo prepričal, da jaz nisem zapeljivec ljudstva, ampak pravičen in svet; ker nobeden k Očetu ne more priti, kateri ni pravičen in svet; in sv. Duh jih bo prepričal, da sem jaz ljudi učil svetih resnic, in kako imajo pravično pobožno živeti. Prepričal jih bo 3. zavolj sodbe, ker je vojvoda tega sveta že obsojen. Kdo je bil pred Kristusovim rojstvom vojvoda tega sveta? Vojvoda tega sveta je bil hudič. Po grehu prvih staršev v paradizu je celi svet prišel pod oblast hudičovo. On je veliko ljudi k molikovanju zapeljeval. Sv. Duh bo jude in ajde pripričal, hoče Jezus reči, da sem jaz s svojo smertjo na križu odrešil ljudi iz oblasti hudičeve. Jaz sem hudiča premagal, njegovo kraljestvo pokončal; namesto greha in molikovanja bo zanaprej moja sveta vera po svetu gospodarila. — Tako jim je razložil, kaj bo sv. Duh, kader pride, dobrega storil. Potem pa pravi: „Še veliko vam imam povedati, toda zdaj še ne morete nositi.“ To se pravi: Še od veliko imenitnih reči bi rad z vami govoril; veliko imenitnih resnic bi vam še povedal, postavim: od moje svete cerkve, od razglasenja mojih nauk, od gnade mojih sv. zakramentov in drugih božjih skrivnosti; pa vaša pamet je še preslaba; zdaj še vsega tega ne morete nositi in umeti. Kader pa pride on, Duh resnice, vas bo učil vso resnico.“ Sv. Duh vas bo vse učil, kar se vam zdaj še temno zdi, vam bo razjasnil, vse, kar je skrivnega, vam bo razodel in vašo pamet razsvetil, da bote vse umeli. „On ne bo govoril sam iz sebe

temuč, kar je slišal bo govoril, in prihodne reči vam bo oznanoval. On bo mene povelical, zakaj On bo od mojega vzel in vam oznanoval.“ To je: Sv. Duh ne bo sam od sebe govoril, ampak kar je že od vekomaj od presv. Trojice sklenjeno bilo, to vam bo oznanoval, in povelical bo mene, kakor sem jaz svojega Očeta. — Tako sem vam na kratko besede današnjega sv. evangelja razložil. Zdaj si pa hočemo nekoliko lepih nauk iz tega sv. evangelja povzeti.

1. Nobeden iz med vas me ne praša, kam greš? Tako je Jezus svoje učence ljubeznivo posvaril. Tudi mi smo vredni, da bi nas Jezus večkrat posvaril zavolj naše lenobe, zavolj premale skerbi za naše zveličanje. Tudi nas bi Jezus posvaril zatagadelj, ker mi tako malokdaj sami sebe prašamo, kam greš? — To je tudi za nas potrebno in imenitno prašanje. Kam greš? ljubi kristjan! ali greš proti nebesom ali proti peklju? Kakošno je tvoje življenje? kakšno je tvoje serce, ali je tempelj božji, ali pa tempelj peklenskega satana? Eno mora biti. Če ti tudi zanaprej tako živiš, kakor dozda, če po svojem navadnem potu hodiš, kam misliš enkrat priti? v nebesa ali v pekel? Kam greš, ljubi kristjan! proti večnosti. Pa v katero večnost, srečno ali nesrečno! Na katerem potu se znajdeš? ali si na pravem potu ali pa ne? Prašaj se, ljubi kristjan! čez vse te reči sam sebe vsaki večer, poprej ko zaspis, prašaj sam sebe: kam bi jaz prišel, ko bi nicoj vtegnil za zmirom zaspiti, ko bi se jaz v jutru tamkaj v večnosti že prebudil? To se je že veliko ljudem zgodilo. Vsak večer sprašuj svojo vest. Vsak večer misli na smert. „Spomni se, te opominja sv. Duh, na strašni dan svoje smerti.“ Sir. 18, 24. — „Pri vseh svojih delih se spomni svojih poslednih reči, in vekomaj ne boš grešil.“

Od dveh mogočnih cesarjev, od cesarja Maksimiljana in od cesarja Korlna V. se bere, da sta si dala že v svojem življenju mertvaško trugo narediti, v ktere so jima po smerti postlali. Trugo sta zmirom v hiši pri sebi imela, da sta se vsak dan lahko spomnila svoje smerti. In kader sta kam potovala, sta tudi mertvaško trugo seboj vzela, da nikjer nista pozabila, kako bota enkrat umreti morala. „Spomni se vsig-

dar, da enkrat umreti moraš“; tako tudi vsakega iz med vas sv. Duh opominja. Sir. 38, 23.

2. Učenci Jezusovi so bili silno žalostni, kader so slišali, da jih bo njihov ljubeznivi učenik zapustil. Oni niso spoznali, kako dobro bo to za nje, in za celi svet, ako bo Jezus terpel in umerl, ako jih za malo časa zapustil bo. — Tudi nam se večkrat taka godi. Tudi mi ne zastopimo večkrat, kaj nam služi k pravi sreči. Če nam Bog kako nadlogo pošlje, že hitro mislimo, to je pa že spet kaj posebno hudega nas zadelo. In vendar Bog z nami le dobro misli. Spomnite se egiptovskega Jožefa. Kader so ga njegovi bratje iz same nevošljivosti v sužnost prodali, kader je moral svojega očeta zapustiti, v plujo deželo med pluje ljudi se podati, daleč proč od svoje domačije, od svojega očeta služiti in veliko hudega terpeti, vsak bi bil rekel: to je pač za Jožefa velika nesreča. In vendar je bila ta nesreča kratka, bila je za njega ravni pot k veliki sreči, kakor iz sv. pisma vemo. (Gen, 41.) Bog je zadnič vse v dobro obrnil; in ker je Jožef bil nedolžen, in je božje postave se zvesto deržal, ga je Bog tudi k visoki časti povzdignil. In takih izglede imam veliko v sv. pismu in v drugih zgodbah, kako je Bog svoje zveste služabnike večkrat z nesrečami, z boleznijo, z revšino, s preganjanjem hudo obiskal, kako je Bog svoje zveste služabnike večkrat globoko ponižal, da jih je kmalo potem, ako so mu zvesti ostali, visoko povzdignil. Tako tudi mi ne obupajmo nigdar, naj nas tudi velike nadloge večkrat hudo tarejo. Le tudi v nesrečah, boleznih in revšini, v žalosti in zaničevanju Bogu zvesti ostanimo, in vse to nam bo k dobri sreči, če ne k časnemu, gotovo pa k večni sreči pomagalo. Le na Boga vselej zaupanje stavimo; kakor opominja sv. Duh: „Zaupaj na Boga in stori dobro; in vse bo dobro izteklo.“ Ps. 36, 3. Nigdar ne pozabimo tistih tolažbepolnih besed, ki jih sveto pismo govori: „Tistim, ki Boga ljubijo, vse v dobro izteče.“

3. Kader je Jezus svoje učence zapustil, jim je pa sv. Duha poslal iz nebes. Tisti jih je namesto njega zanaprej učil, tolažil in vižal, da so vse zvesto dopolnili, kar jim je bil Jezus naročil. Sv. Duh jim je pamet razsvetil, je iz serca ves strah pregnal; dal jim je serčnosti, Jezusovo vero

očitno in brez straha oznanovati po celem svetu. Sv. Duh je v njih sercu toliko ljubezen do Jezusa vnel, da so se učenci zanaprej veselili, zavolj Jezusa, zavolj svojega Gospoda tudi kaj hudega, tudi preganjanje, tudi grozovito smert preterpeti. In tako jih je sv. Duh vterdil k vsemu dobremu, pomagal jim je pa tudi, si božjo krono nebeškega plačila zaslužiti; tisto lepo, svetlo krono, ki jo zdaj tamkaj pri Jezusu nosijo in jih bo vekomaj veselila. Tudi mi prosimo Jezusa za njegovega dobrega Duha. Saj tudi mi brez sv. Duha nič ne premoremo. Prosimo ga lepo za tega milostljivega Tolažnika vsak dan. Pripravimo njemu pa tudi v našem sercu lepo prebivališče. Sv. Duh le v čistem sercu prebiva. Le čisto, ponižno serce zamore tempelj sv. Duha biti. Zatoraj očistimo se vsega greha, vsega hudega. In tudi k nam bo prišel sv. Duh s svojimi darimi. Tudi našo pamet bo razsvetil, našo voljo poterdil; tudi nas bo močne storil, se hudega varovati in veliko dobrega storiti za nebeško kraljestvo! Potem pa tudi nas čaka presvitla krona nebeška! Amen.

Kršanski nauki.

XLIV. Od zakramenta svetega zakona.

V v o d.

Nič lepšega, nič Bogu dopadljivšega pod soncem ni, kakor je deviški stan, sv. katoliške cerkve prežlahtni cvet! Sv. pismo in cerkveni očetje deviški stan nad vse druge stanove visoko povzdigujejo. „O kako lep je čist rod v svoji svetosti, njegov spomin je večn, ker ima hvalo pri Bogu in pri ljudeh.“ Modr. 4, 1. Tako že sv. Duh poveljuje čistega devištva prelepi stan. — „Vsaka devica je kraljica, nekoliko zato, ker je Bogu posvečena devica nar višjega kralja, nekoliko pa zato, ker premaguje telesne strasti in sama sebe v oblasti ima. Devica je nebeški dar, je slava in veselje svojih staršev.“ Tako sv. Ambrož od devištva govori. Device tudi v nebesih nar lepšo krono imele bojo in prepevale novo pesem, ki je nobeden drugi peti mogel ne bo. Skr. raz. 14.

Če je pa ravno tako zlahten, lep in imeniten deviški stan, vendar pa sam za se ne more obstati. Potreben nam je tudi zakonski stan. Po tem stanu še le zemlja svoje prebivavce, katoliška cerkev svoje otroke, čiste device in druge verne kristjane dobivlja, nebesa pa svoje izvoljene. Zategadelj je pa tudi zakonski stan imeniten, za katoliško cerkev potreben in visoke časti vreden stan. Sam Bog ga je že v paradižu postavil. Jezus ga je pa k časti zakramenta povzdignil. Zategadelj vam danes tudi od tega zakramenta potrebni nauk dati želim. Pokazal vam bom:

1. Kaj je zakrament sv. zakona, in k čemu je postavljen;
2. Ktere dolžnosti ta zakrament zakonskim naklada; in
3. Kako se je treba k temu zakramentu pripravljati.

Potrebni nauki so to za tiste, ki želijo enkrat stopiti v zakonski stan; pa tudi za tiste, ki se v tem stanu že znajdejo. Zatoraj zvesto poslušajte! —

Razlaga.

1. Že od začetka sveta je Bog zakon postavil. Stvaril je prvega človeka Adama. Potem je rekel: „Človeku ni dobro samemu biti. Naredimo mu pomočnico njemu enako. Poslal je tedaj Adamu terdno spanje, in ko je bil zaspal, mu je vzel eno rebro, in je njega mesto z mesom napolnil. In Gospod Bog je iz rebra, ki ga je bil iz Adama vzel, ženo naredil in jo peljal k Adamu. In Adam je rekel: To je zdaj kost od mojih kosti, in meso od mojega mesa. Toraj bo človek zapustil svojega očeta in svojo mater, in se bo deržal svoje žene, in bota dva v enem mesu.“ I. Moz. 2, 18—24. Tako sta tedaj že Adam in Eva v zakonu, v nerazvezljivi zavezi do svoje smerti skupaj živela. Ali po storjenem grehu se je tudi podoba zakona, kakor je od Boga postavljen bil, močno popačila pri mnogoterih narodih, pri drugih se pa skoraj čisto zgubila. Ljudje so živeli v divjih zakonih. Kader je pa Jezus prišel na svet, je pa tudi hotel podobo zakona k svoji prvi časti povzdigniti. Podučil je ljudi, kako je božja volja tudi zastran zakona. Pokazal je, kako zamore zakon le med dvema, med

enim možem in eno ženo obstati, kako ga pa tudi nasprotna ljubezen tako terdno zveže, da ga nič drugega, kakor samo smert zopet razdreti zamore. Ali ne samo to. Jezus je to zakonsko zvezo še tudi k veči časti, k časti svetega zakramenta povzdignil. Pa tudi vse tiste gnade je zakonu izročil, ki so mu k tej nerazvezljivi zavezi potrebne. Jezus je zakrament sv. zakona postavil. —

Zakrament sv. zakona je tedaj tista nerazvezljiva zaveza, s katero se dvoje še nezavezanih keršanskih ljudi, en možki in ena ženska, po božji postavi vzameta in poročita, da jima Bog po tem zakramentu gnado dá, v svojem zakonskem stanu do smerti pobožno skupaj živeti in svoje otroke po keršansko izrežati. Iz tega se pa tudi že vidi, k čemu je postavljen zakrament sv. zakona. Postavljen je 1. da se po tem zakramentu človeški rod množi in raste na Bogu dopadljivo vižo. „Rastite in množite se, in polnite zemljo.“ I. Moz. 2, 22. Tako je Gospod Bog prvim človekom govoril in govori še dandanašni vsem zakonskim. Postavljen je 2. ta zakrament k nasprotni pomoči med zakonskimi, da bi si eden drugemu pomagala k časni sreči in k večnemu zveličanju. Postavljen je pa 3. tudi v pomoč zoper napčno poželenje mesa.“ Zoper nečistost pa ima vsak svojo ženo, in vsaka svojega moža.“ I. Kor. 7, 2. Tako uči sv. apostel Pavl. Mnogotere so pa tudi dolžnosti, ki jih ta zakrament zakonskim naloži. Zategadelj vam tudi

2. od dolžnost zakonskih ljudi na kratko govoriti hočem.

Perva dolžnost zakonskih je: odkritoserčna ljubezen. Sveti zakon je podoba tiste skrivnostne zaveze, ki med Jezusom in med njegovo cerkvijo obstoji. Kakor pa Jezus cerkev, svojo duhovno nevesto, s čisto ljubeznijo ljubi, tako naj tudi zakonski eden drugega s sveto ljubeznijo ljubijo. Ravno to tudi sv. apostel na ravnost zapoveduje, ker pravi: „Možje, ljubite svoje žene, kakor je tudi Kristus cerkev ljubil, in sebe za njo dal.“ Efež. 5. In ako zakonski to dolžnost dopolnujejo, ako se resnično ljubijo, bojo tudi pobožno in v miru skupaj živeli, dokler jih smert razločila ne bo. Oni bojo eden drugemu prizanašali v keršanski poterpežljivosti, kakor že sv. apostel govori, da ljubezen je poterpežljiva, dobrotljiva,

se ne da razdražiti, ne misli hudega, ljubezen vse poterpi, vse prenaša.“ I. Kor. 13. Ako se zakonski resnično ljubijo, bojo tudi radovoljno pomagali eden drugemu težko butaro svojega stana nositi; bojo eden drugemu na pomoč in podporo v zdravih in veselih dneh, kakor ob času bolezni, nesreče, in hudega terpljenja; bojo eden drugega k dobremu vнемali, eden za drugega molili, eden drugemu v nebesa pomagali. —

Druga dolžnost je: zakonska čistost. In ona v tem obstoji, da zakonski v svojem stanu, ki je v rast in množenje človeškega rodu postavljen, tako živijo, da se doseže ta sveti namen, da sploh v zakonu tako živijo, kakor je sveta volja božja. —

Tretja dolžnost je: zakonska zvestoba. Kakor Jezus svoje cerkve nikdar ne zapusti, ampak zvesto pri njej ostane do konca sveta, tako se tudi zakonski zapustiti ne smejo, ampak morajo skupaj živeti, eden drugemu zvesti do smerti ostati. Ne samo v djanju zakonsko zvestobo prelomiti ali prešestovati, je strašen, smerten greh; ampak tudi samo kaj takega radovoljno misliti, ali poželeti, ali drugim dopasti si prizadevati, je zakonskim vselej velik greh. To nas tudi Jezus uči, ker pravi: „Slišali ste, da vsak, kateri (drugo) ženo pogleda, in jo želi, je prešestoval z njo v svojem sercu.“ Mat. 5, 27. Zakonska natenčna zvestoba je tedaj vsem zakonskim sveta dolžnost.

Šerta dolžnost zakonskih je: pridno, modro hiševanje. Zakonski morajo pridno delati, in da sami sebe in svoje otroke pošteno preživijo; morajo modro hiševati, da tudi po smerti svojim otrokom kaj zapustiti imajo.

Peta in sveta dolžnost zakonskih je pa keršanska izreja svojih otrok. Otroci niso lastnina staršev; oni so, kakor sv. Krizostom govori, le od Boga jim sporočen zaklad, ki ga iz njihovih rok nebeški Oče nazaj tirjal bo. Zatoraj je sveta in imenitna in pglavitna dolžnost staršev, da svoje otroke lepo, keršansko, v božjem strahu zrejajo, da za njih dušo in truplo, za časno srečo in večno zveličanje veliko skerb imajo, da se nobeno zavolj njihove zanikernosti ne pogubi, ampak vsi tudi po brumnem, keršanskem življenju

v nebeško domačijo srečno pridejo. Težke in velike so dolžnosti, ki jih zakonski prevzamejo; nemogoče bi bilo, tistih prav spolnovati iz svoje lastne moči. Zategadelj jim pa tudi nebeški Oče v tem zakramentu sv. zakona dušno moč poviša, posvečujočo gnado pomnoži; pa še tudi posebno gnado in pomoč jim podeli, da zamorejo svoje težke dolžnosti zvesto spolnovati, do smerti pobožno skupaj živeti, in tako v svojem zakonskem stanu ne le samo časne sreče najti, ampak tudi svojo dušo večno zveličati. —

Kteri pa hočejo v zakonskem stanu svojo časno in večno srečo doseči, morajo od Boga v ta stan poklicani biti; morajo se pa tudi

3. za ta stan prav in skerbno pripravljati; zategadelj vam še h koncu tudi nekoliko povem, kako se je pripravljati k zakramentu sv. zakona.

Cerkveni učeniki dvojno pripravlanje k stanu sv. zakona razločijo: eno daljno, eno pa bližno pripravlanje. a) Daljno pripravlanje k srečnemu zakonu v tem obstoji, da se fantje in deklina 1. keršanskega nauka in vseh potrebnih resnic sv. vere dobro naučijo; 2. da v svoji mladosti, v samiškem stanu čisto, nedolžno in pošteno živijo; da si 3. vse tiste dušne lastnosti in čednosti pridobijo, ki so potrebne k srečnemu zakonu. Kdor se že od mladosti keršanske zastopnosti, ljubega mira, prizanesljivosti, krotkosti in poterpežljivosti navadil ni, tudi v zakonskem stanu srečen ne bo. Potreba je pa tudi 4. da se mladi ljudje že od prvih let pridno delati vadijo, vsakega potrebnega dela naučijo in tudi varčnosti in prave mere v vsaki reči, da enkrat dobri gospodarji in pridne gospodinje postati zamorejo.

b) Bližno pripravlanje k zakramentu sv. zakona pa v tem obstoji, da 1. Boga ponižno prosijo za njegovo razsvetljenje, da bi si zamogli ravno tistega tovarša, ali tisto tovaršico zbrati za celo življenje, ki jim je od Boga namenjen ali namenjena. Pri tej volitvi pa naj ne gledajo samo na lepoto, premoženje ali imenitno zlahto, ampak na lepe čednosti, na lepo, čedno zaderžanje, na delavne, pridne roke in pa na pobožno, pošteno, nedolžno serce. Naj scer prosto volijo tisto osebo, do ktere zavolj čednosti in lepih dušnih lastnost nar večje

nagnjenje čutijo, da se serce k sercu prileže; vendar pa tudi v tej zadevi modre svete staršev, pametnih mož, posebno pa dušnega pastirja naj poslušajo. 2. Kader so si že tisto osebo zbrali, s katero v zakon stopiti želijo, naj se potem in scer nar pervič pri svojem dušnem pastirju oglasijo, da bojo tamkaj podučeni tudi čez vse druge reči, ki so jim še potrebne, da zamorejo po postavah svete cerkve in deržave v zakonsko zavezo stopiti. 3. V zarokah morajo med seboj spodobno se zaderžati, čisto, čisto živeti. 4. Morajo pa posebno se dobro spovedati od celega življenja in vest očistiti vsega madeža; morajo sv. rešnje Telo vredno prejeti; se z Jezusom skleniti in ga prijazno z njegovo materjo vredno na ženitnino povabiti. In kader pride dan poroke, naj tedaj s čistim sercom, s svetim strahom in spoštovanjem tje pred altar stopijo, kjer bojo nerazvezljivo zavezo sklenili v pričo Boga in njegove svete cerkve, in prejeli zakrament sv. zakona. In ako ta zakrament na tako vižo dobro pripravljeni prejmejo, in v gnadi božji nastopijo svoj zakonski stan, potem je tudi upati, da, če v tem stanu svoje dolžnosti zvesto spolnujejo, tudi svojo večno srečo v njem najdejo.

S k l e p.

Dokončali smo danes nauk od svetih zakramentov. Učili smo se v njih tiste poglavitne pomočke spoznovati, ki nam v nebesa priti pomagajo. Zadna dva zakramenta: zakrament mašnikovega posvečenja, in zakrament sv. zakona nista scer vsem ljudem potrebna, potrebna sta sploh za celo cerkev. Ali drugi zakramenti so pa vsem kristjanom potrebni ali vsaj koristni k večnemu življenju.

Posebno potrebna za odrasčene kristjane sta zakrament sv. pokore in sv. rešnega Telesa. Ta dva zakramenta tedaj pogosto in vredno prejemajmo! Pa hvalimo Jezusa brez nehanja za njegovo brezkončno ljubezen in dobroto, da nam je te sedmere sv. zakramente postavil, iz katerih nam, kakor iz sedmerih studencov gnade božje tako obilno tečejo in naše duše posvečevajo! Za vso to ljubezen in dobroto naj bo tedaj Jezusu večna čast in hvala zdaj in vekomaj! Amen.

Nauk od gnade božje.

(Dalje.)

2. Druga stopinja je: Da se grešnik tudi sam grešnika spozna, in da je po veri z veličanskim strahom do božje pravice presunjen. — Pregrešnost in ž njo združena lastna ljubezen človeka dostikrat tako oslepi, da le on sam svojih pregreh ne vidi in ne spozna. Včasih Jezusovo cerkev z farizeji in pismarji preganja, pa še misli, da Bogu služi. Pregrešnost, ž njo pa človekova lastna ljubezen in posvetnost njega v grehih prederznega storé, če si več greha vtajiti ne more, da misli ali pa reče: „Grešil sem, in kaj se mi je hudega zgodilo.“ — V takem stanu bi grešnik nikdar na pot pravice ne prišel, ko bi ga gnada božja do spoznanja njegovih grehov ne pripeljala, in ga po veri z veličanskim strahom do božje pravice ne navdala. To opravilo gnade božje vidimo zopet pri sv. Pavlu. Preden je gnada božja njega obiskala, je on Jezusovo cerkev preganjal, vendar nič ne spozna svoje krivice, ne ve, da je grešnik, še misli, da Bogu služi. Kakor hitro ga pa gnada obišče, on svoj greh za vselej spozna, toraj sam spozna: „Jaz sem nar manjši med aposteljni, celo vreden nisem Kristusov apostel imenovan biti, ker sem njegovo cerkev preganjal.“ Kakor hitro ga gnada božja obišče, je po veri z veličanskim strahom navdan, kot se zopet iz njegovih lastnih besed vidi I. Kor. 4, 4.: „Zakaj jaz sicer nimam nič na vesti; ali za to še nisem opravičen; ta pa, kateri me sodi, je Gospod.“

3. Tretja stopinja: Da grešnik od zveličanskega straha presunjen, božje usmiljenje premišljevali začne, in se zaupanja oklene, ker se terdno zanese, da mu bo Bog zavolj Kristusa usmiljen. Ko bi grešni človek le ostudnost in strahoto svojega smertnega greha ugledal, zraven bi pa ne premišljeval ljubeznive lepote Kristusovega zasluženja, ktera sama zamore grešniku pri pogledu na greh strah od serca odvzeti, in zaupanje vanjo vlti; bi moral od groze v obupanje zabresti, iz kterega bi se nikdar vzdigniti ali izkopati ne mogel. To, da gnada božja, ktera tako ljubeznivo človeka od stopinje do stopinje vodi, kterega se hoče usmiliti, njega tudi v groznem stanu strahu pred božjo pravico s sladkim zaupanjem na Kristusovo zasluženje navdaja. Tudi sv. Pavla vidimo od gnade božje

iz stopinje strahu, kakor se mu je Kristus prikazal, rekoč: „Savl, Savl! kaj me preganjaš, jaz sem Jezus, kterega ti preganjaš“, na stopinjo zaupanja povzdignjenega, kadar mu je bila pomoč obljubljena in odkazana z besedami: „Ustani in pojdi v mesto, in tam se ti bo povedalo, kaj ti je storiti.“ S tem sladkim upanjem na Kristusovo zasluženje tolaži tudi perve verne rekoč Filp. 4, 4.: „Veselite se vselej v Gospodu: še ponovim veselite se.“

4. Šterta stopinja je: Da grešnik začne Boga, kateri je studenec vse pravice, ljubiti. Zakaj kdor začne pravico ljubiti, se samo ve, da tudi začetnika pravice ljubiti začne. Toliko več, ker zdaj spozna, da njegova vest, in njegovo serce le v njem pravi, srečni in obstoječi mir in pokoj najde, kterega je povsod, pa povsod zunaj Boga le zastonj iskal, z grehom pa če dalje bolj razdiral in zgubljeval.

5. Peta stopinja je: Da grešnik začne greh sovražiti, do kterega se v njem nek pravičen stud prebudi, in letó se kaj pa da iz tega izhaja, ker je začel Boga ljubiti. Zakaj z ljubeznijo je že to združeno, da se nam to prileže, kar se temu prileže, kogar ljubimo, in kar je njemu sovražnega in ostudnega, to se tudi nam prigraja. Ker pa Bogu nar svetejšemu, ni nič tako ostudnega kot greh; zato tudi grešni človek, ki je od gnade božje k ljubezni božji vžgan, začne greh sovražiti, ker ga Bog sovraži, in še zato toliko bolj sovražiti, ker mu je tudi mir in pokoj vesti odvzel.

Vendar je tukaj opomniti, da ljubezen do pravice in sovražstva do greha niso po navadi, kar na enkrat v tisti meri in moči tu, kakoršna je k opravičenju potrebna; temuč ostanejo včasih nekoliko časa v stanju neke slabosti, ktera ne seže precej tako daleč, da bi se človek prav in popolnoma vsemu grehu odpovedal. Grešnik že ljubi nar višjo in večno lepoto pravice, po njej že zdihuje in hrepeni ž njo se združiti; vendar pa njegova volja še pod svojo lastno težo omaguje, in se k ljubezni do stvari nagiba. Pa on žaluje čez ta svoj stan; rad bi bil kar na enkrat močen, da bi vse vezi nečimurnosti raztergal, in se ves resnici podal; sam na se ima zavolj svoje slabosti in mlačnosti neko nevoljo; on otrese od sebe vezi, si jih raztergati prizadeva, in se na proste noge

postaviti; vendar on še omaguje, pa še omaga pri svojih slabih navadah, dokler ljubezen močnejša od poželjivosti ne postane. Preden pa do tega pride, ima sicer veliko dobrih želj, pa ne še zdatnih ali tečnih sklepov spreobrniti se. Grešnik še znotraj čuti vojsko med nagnjenjem svojega starega človeka, ki še v njem živi, in med novim, ki je v njem živeti začel. Poslednjič tedaj, ker je gnada božja veliko močnejša od poželjivosti, se človek popolnoma grehu odpove, in ga iz vsega svojega serca sovraži, ter stori ta zdatni ali tečni sklep, keršansko živeti. To je pa tudi z gnado Kristusovo zadnja stopinja priprave grešnika k opravičenju, in iz nje se prestopi na

6. Šesto stopinjo, ktera je: Da v spreobrnjenem grešniku z gnado božjo rojeni novi človek sklene ssv. zakramente prejeti, po katerih zadobi opravičenje z odpuščanjem grehov. Zdaj se začne neko vse novo življenje, on jame zvesto spolnovati božje zapovedi.

6. V čem obstoji tedaj gnada opravičenja?

Gnada opravičenja obstoji v tem, da se ponovi in posveti notrajni človek po tem, ko je zadovoljno sprejel gnade in darov božjih. To spremeni krivičnega človeka v pravičnega, sovražnika božjega v prijatla, da postane delež po upanju večnega življenja.

7. V čem obstoji ponovljenje notrajnega človeka?

Ponovljenje notrajnega človeka ne obstoji le samo v tem, da so mu grehi odpuščeni, temuč tudi v tem, da so vanj s prerodivno gnado mnoge čednosti vlite. Sv. Tridentinski zbor od tega takole uči: „Dasiravno ne more biti nihče opravičen, zunej njega, komur bo zasluženje terpljenja Gospoda našega Jezusa Kristusa podeljeno, se vendar v tem opravičenju grešnika tole zgodi, da je po zasluženju ravno tega nar svetejšega terpljenja od sv. Duha ljubezen božja v njih serca vlita, kateri so opravičeni, in da se ž njimi združi. Torej človek z opravičenjem k odpuščanju svojih grehov zraven še vse to po Jezusu Kristusu zadobi, komur bo vcepljen: Vero, upanje in ljubezen. Zakaj sama vera, če se k veri upanje in ljubezen ne pridružite, (človeka) s Kristusom popolnoma ne združi, in ga živega uda njegovega telesa ne stori; tedaj se po vsi pravici reče, da je vera brez del mrtva, in da v Jezusu

Kristusu nič ne velja ne obreza in ne neobreza, temuč le vera, ki je iz ljubezni delavna.“

8. Kaj je pa začetek tega ponovljenja?

To ponovljenje doprinese Oče, usmiljeni Bog, kateri nas zastonj ali brez našega zasluženja opere, očisti in posveti; in njegov edinorojeni preljubi Sin, naš Gospod Jezus Kristus, kateri je nam, ki smo bili sovražniki, po svoji veliki ljubezni, s katero nas je ljubil, opravičenje zaslužil, in za nas Bogu Očetu zadosti storil, in sv. Duh, po katerem je ljubezen božja izlita v serca tistih, kateri so opravičeni, in njim pridružena.

9. Kteri je pa sad opravičenja?

Sad opravičenja je, kot je bilo že zgorej rečeno, da s to gnado postanemo božji prijatli, in otroci, in deleži, zraven pa bratje Kristusovi in njegovi sodeleži.

10. Kje in kako nam bo ta gnada opravičenja dodeljena?

Ker je gnada opravičenja po vsem popisovanju ravno to, kot posvečujoča gnada božja, se ve, da bo gnada opravičenja tam in tako podeljena, kjer in kakor se posvečujoča gnada deli, to je: V zakramentu sv. kersta, sv. pokore, in po potrebi sv. poslednjega olja.

(Dalje pride.)

Kratek govor pri poroki.

Prišli smo v sveto božjo hišo k imenitnemu in sv. opravilu, stopili smo pred Bogu posvečeni altar, poročiti zaročena ženina in nevesto, ju zvezat v zakrament svetega zakona, katerega razvezati noben človek mogel ne bo.

Sveta je ta zaveza; zakaj sam Oče nebeški jo je v paradizu ustavil, in Jezus Kristus, Sin božji, k česti svetega zakramenta povzdignil; — imenitna je ta zaveza; zakaj ona velja za celo življenje: „Kar je Bog zvezal, človek razrešiti ne sme“; — imenitna je ta zaveza; zakaj v zakonskem stanu najde nekteri sreče in veselja, nebeški raj na zemlji, in po smerti večno zveličanje, — nekteri pa najde v zakonu žalosti

in terpljenja, sam pekel na zemlji, in po smerti večno pogubljenje. Oj! glejte moji ljubi, kako imenitna je sedajna ura, kako imenitna je stopinja, katero sedaj storita!

Ženin in nevesta! gotovo si želita v zakonskem stanu sreče in veselja si pridobiti, časno in večno zveličanje; tudi mi pričujoči svatje, oče in mati, bratje in sestre, strici in in tete, prijatelji in znanci, vsi želimo vama vse dobro v vašem novem stanu.

Zato mislim jaz vsem postreči, ako vama, keršanski ženin in nevesta! sedaj tukaj pred božjim altarjem povem: „Kako se imata v zakonu zadržati in obnašati, da bota temej srečna, tam v večnosti pa zveličana.“

Ako hočeta srečno živeti v zakonu:

1. Bodita si zvesta.

S kratko besedico „ja“ obljubita, ja prisežeta danes pred Bogom in celim svetom, ne poznati telesno druge žene, ne drugega moža, kakor sama sebe. Zato poslušaj, ženin! kar modri mož v sv. pismu pravi: „Zogibaj se od daleč zapeljive ženske, in ne hodi na njeni prag, da ne boš zadnič zdihoval, kader bo tvoje telo in premoženje zapravljeno; odverni svoj pogled od nališpane žene, in ne zijaj po plujej lepoti.“ Prešestnik je razbojnik svoje domačije, požigavec svojega pohištva, tat svoje sreče, morivec svoje žene, ubijavec svojih otrok. — Poslušaj pa tudi ti, keršanska nevesta, kar sveto pismo pravi: „Nič ni lepšega na svetu, kakor poštena žena, dar čez vse dari je sveta in sramožljiva žena. Kakor sonce na visokem božjem nebu, tako je poštena žena lepota svoje hiše. Alj ni je gerše reči, kar sonce obsije, kakor nezvesta žena; ona je gerdoba svojega spola, in pekel svojemu možu.“ Kaj bo za take, ki zakonsko zavezo tergajo, še le tam v večnosti? Večno pogubljenje jih čaka; zakaj sam Bog pravi: da prešestovavci ne bojo nebeškega kraljestva dosegli. Vselej sveta naj vama bo zaveza zakonska; bodita si zvesta do smerti! —

Ako hočeta v zakonu srečno živeti,

2. Ljubita se med sebo.

Ljubezen je za nas kristjane naj perva, naj večja zapoved; ja clo svoje sovražnike ljubiti smo mi kristjani dolžni.

Koliko večja je dolžnost za zakonske, da se za ljubo imajo, ker so ljubezen do smerti pred svetim altarjem trikrat zaprisegli!

Pošten ženin! glej, nevesta zapusti svoje starše, svoje bratre in sestre, svojo domačo hišo, svojo domačo faro, in gre v tuj kraj med tuje ljudi, vse to ona stori iz ljubezni do tebe; zato ženin! tudi ti njo za ljubo imej; bodi ti njej namesto staršev, namesto zlahte in prijatlev; bodi njej skerbni oče, ljubezniv mož in zvest prijatelj! Pa tudi ti poštena nevesta ne pozabi, kar si danes svojemu ženinu obljubila; bodi ti njemu skerbna pomočnica, ljubezniva žena, zvesta prijateljica. Ja za ljubo se imejta v svetem zakonu, živita v kersšanski ljubezni; „ljubezen je pa poterpežljiva, je dobrotljiva; ona se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli se pa resnice; ljubezen vse preterpi, vse veruje, vse upa, vse prenaša.“ Ne pozabite nikoli, da je vsak človek slab, in nosi svoje slabosti; imejta eden z drugim poterpljenje; povejta si, kar je treba, vselej z lepo besedo, in nikoli vpricho otrok ali družine; odpustita si hitro in delita ljubeznivo med sebo veselje in žalost; teh zlatih nauk nikoli ne pozabita: „Kar mene boli, tudi drugemu ne smem storiti, kar pa meni dopada, tudi druge razveseljuje.“ Še nekaj vama moram tukaj povedati: ne pozabita, ne zanemarajta svojih staršev; spoštujta, ljubita, poslušajta jih tudi zanaprej; zakaj sam Bog je le tistim otrokom obljubil sreče in dolgega življenja, ki svoje starše za ljubo imajo; in pravični Bog že tako ravna, da se velikokrat vse že na tem svetu povračuje, s katero mero bota vidva svojim staršem merila, ravno s to mero bojo enkrat vajni otroci vama merili. —

3. Imejta modro in marljivo skerb za svoje pohištvo.

Naj prvo skerb imejta za svojo družino. Otroci, ako jih vama Bog da, in posli naj vama naj bolj pri sercu ležijo; zakaj ti so več vredni, kakor blago in živina, oni imajo neumerjočo dušo, za katero je sam božji sin Jezus Kristus svojo sveto kri prelil, in zavolj katerih bojo starši pred božjim sodnikom naj ojestrejši odgovor dajali: „Starši, opominja sv. Pavl,

izreajte svoje otroke v podučevanju in v strahu Gospodovem“; in „kdor svoje zanemara, je vero zatajil.“ —

Pa tudi za svoje pohištvo lepo skerbite. Dosedaj sta imela vsak svoje, od sedaj ne bo enega, temuč cele hiše. Hiši je potreba modrega gospodarja, in to bodi svojej hiši ženin ti! Ženin ne bodi tak, kakoršni so nekteri možje, ki to, kar s kervavimi žulji zaslužijo, po nemarnem grešnem potu opravljajo; — ne bodi tak, kakoršni so nekteri možje, ki pri dobri volji norijo in se bahajo, na svojo revno ženo, in borne otročiče doma pa pozabijo; vari se, kakor do sedaj, tudi v novem stanu pijančevanja, igre in postopanja; zakaj pijanci, igravci in postopači so pokončavci hišne sreče, so roparji žene in otrok.

Ravno tako pa tudi hiša potrebuje dobre gospodinje, in ta bodi zanaprej nevesta ti. Resničen pregovor je, da gospodinja pri hiši tri vogle derži, ako je pridna; pa tudi celo hišo podere, ako slabo ravna. Zato nevesta! bodi pridna pri delu, ponižna in pametna pri oblačilu, in čedna v hiši. — Ja! ženin in nevesta skerbite, naj bolj ko znata in zamoreta, za svoje ljudi in svoje pohištvo; sladko in veselo je, ko more oče ali mati na smertni postelji zdihniti: „Težko je bilo moje delo, veliko sem moral prestajati in prenašati, marsikaj si odtergovati; pa s svojim trudom in potom sem kaj prihranil, imam kaj svojim otročičem zapustiti!“ — in tamkej pred božjim sodnikom bo moral vsak odgovor dajati od svojega hiševanja; ženin in nevesta, nikoli tega ne pozabita! —

4. Slednič ne pozabita Boga in večnosti.

Naše sedajno življenje je priprava za večno gostijo v nebesih. Da bi še tako srečno in veselo vidva tukaj v zakonu živela, vendar pride smert, ki tudi to sladko, zakonsko zavezo razlerga. Zato pomagajta si, tukaj brumno živeti in po tem v nebesa priti. Deržita se zvesto sv. keršanske katoliške cerkve, ona je tista mila mati, ki nam s svojim naukom kaže pravo pot v sveti raj, nam pa tudi po daritvi sv. maše in po svojih sv. zakramentih potrebne pomoči deli, po tem potu tudi zvesto in srečno hoditi. Ne bodita taka, kakor so nekteri, ki mislijo brez Boga, brez svete vere, brez svetih zakramentov temej srečni, tam pa zveličani biti.

Na božjem žegnu ali blagoslovu je vse ležeče; dajta vselej in povsod Bogu, kar je božjega, in on usmiljeni Oče vama bo svojo gnado in pomoč dal, ki bo vaju po pravem potu ravnala, ki bo vaju tolažila v žalostnih in britkih urah, katerih nikjer ne manjka, ki bo vaju pa tudi v sreči in veselju pri pameti in v ponižnosti obderžala. Bodita kristjana v besedi in djanju, pa tudi domače svoje k lepemu, keršanskemu življenju ravnajta in vodita. Ako bo pri vajnej hiši strah božji prebival, bo tudi božji žegen pri vas doma. —

Vzemita moje danešnje besede z dobrim sercom, kakor tudi iz dobrega serca pridejo; srečo Vama obljubim, ako jih bota zvesto dopolnovala. Zato še enkrat rečem in prosim: Bodita si zvesta, za ljubo se imejta, skerbota zvesto za svoje ljudi in pohištvo, in živita lepo in pošteno po keršansko. Po rožah bota v svojem zakonskem stanu hodila, ako moje besede zvesto v sercu nosita in lepo po njih živita. To je vajna, to je moja, to je vajnih staršev, cele žlahte in vseh svatov danešnja želja in prošnja. —

Reliqua secundum rituale.

Listnica.

* Iz Celovca. Tudi po Koroškem je bratovšina sv. Cirila in Metoda razširjena; ona ima sveti namen moliti in Boga prositi, da bi naše odločene brate staroverce ali gerke skoraj pripeljal v preljubo naročje edino prave in zveličanske cerkve katoliške. Svitli knezoškof lavantinski so pred nekaj leti to bratovšino osnovali, in odtistihmal vsako leto vsem družtvenikom pišejo prijateljsko pismo zastran imenovane bratovšine. Tudi letos so tako pismo zopet razposlali in „Zgodnja Danica“ ga je razglasila. Gotovo bo vsem Korošcem všeč prebirati to mikavno pismo. Glasi se takole: Sveta Cerkev Kristusova je živo, krepko drevo, ki vsako leto zeleni, cvetje poganja in sadja nebeškega daja. Kdo pravovernih kristjanov premišleva je to veličastno in mogočno drevo ne bo vesel Boga hvalil, de pod tem košatim drevesam svete katoliške Cerkve prebiva! Kdo bi tudi ne želel, če le pravo katoliško serce ima, de naj bi skoraj vsi narodi na zemlji pod tem blagoslovljenim drevesam edino prave zveličanske Cerkve počivali, ki stoji na nepremagljivi skali sv. Petra, od samiga Jezusa vsajeno, od svetiga Duha polivano in oskerbljevano!

Sv. matere kat. Cerkve prežlahtne rodovite cvetlice so pobožne družbe in cerkvene bratovšine, ktere svoje veje po svetu poganjajo, se vsako leto pomnožijo in rodé zveličanskiga sadú za Božje kraljestvo. Med temi rodovitnimi cveticami se prav lepo sveti in neprenehoma množi naša slavna bratovšina sv. Cirila in Metoda, ktera se je v naši slovenski zemlji pred sedmimi leti vpervič vsadila, in zdaj po nemških, čeških, moravskih in vogerskih škofijah raste, se vsako leto obilno množi, pa tudi oveselivni sad rodi.

Bilo je do lanske obletnice bratov in sester sv. Cirila in Metoda samo v bratovske bukve 12,323 vnovič zapisanih. Od 9. sušca (marca) 1858 do letašnje obletnice se je narastlo družbanov in družban po raznih farah kranjske, koroške in štajerske dežele nad 400, v graški realci se je pridružilo 252 učencov, v škofii Linc je preteklo leto pristopilo 1099 novih udov. in kakor nam prečastito bernsko škofijstvo piše, šteje ondotna škofija 13,306 bratov in sester. Lepo število je tudi v Celji zapisanih, kjer je pri sv. Jožefu bratovski altar sv. Cirila in Metoda, na katerim se vsako leto 9. sušca slovesno obhaja bratovsko godovno za vse brate in sestre. Ako dostavimo lepo število družbanov, katerih imena še niso naznanjene, smo si lahko svesti, de okoli 30,000 bratov in sester združenih moli in prosi, naj bi usmiljeni Bog odločenim bratom starovercam oči odperl, de bi svoje zmote spoznali, ter bili pravoverni otroci ene Matere, naše sv. katoliške Cerkve.

Kajti osnova naše pobožne bratovšine ni kakova prazna izmišljava, temveč vdava duha katoliškega, to nam živo priča slavno početje blagodušnih pastirjev in prečastitih škofov, ki si iskreno prizadevajo blizo in dalječ ali to, ali pa enako braterno za poedinjenje razpornikov jutrove cerkve vtemeljiti in pomnožiti. Prav z veseljem smo brali v lanskim dnevniku, v hvale vrednim Slovenskim Prijatlu, kteri v Celovcu izhaja, kako slovesno so v Ovčji vaši na Koroškim god sv. Cirila in Metoda lani obhajali, kako so starši s svojimi otroci k Božji mizi pristopili, kako je hčerka zraven matere klečala in za poedinjenje razkolnikov molila.

Ravno ta pobožna misel je vnela tudi visoko častite nemške škofo v Monasteru. Hildesheimu in Paderbornu, ki so sklenili vse svoje sosednje škofo v enako bratovšino povabiti, naj bi molili, milošnjo dajali in pa pisali za poedinjenje odkrušenih bratov starovercov. Prečastiti škof monasterski, Joanes Juri, so v svojim lanskim postnim listu namenjeno bratovšino prav iskreno svojim vernim priporočili, de bi za razkolnike molili, rekoč: „Ako ravno v daljnih krajih od nas (razkolniki) bivajo, vendar so nam blizo blizo v sv. veri, v kteri se le v nekolikih zunajnih pomotah, ne toliko v notranjih bistvenih resnicah od nas ločijo; kajti tudi oni imajo sveto cerkev za edino pravo, nezmotljivo učitelico in ohrajnico zapisane in nezapisane besede Božje; tudi oni imajo in časte ravno tistih sedem svetih zakramentov, kakor mi. Kakor hitro se bodo udje jutrove cerkve zopet na skalo sv. Petra vstopili, in se njih škofje z apostolskim stolom sv. Petra sklenili, bodo lahko tudi njihovi mašniki,

če ravno v svojim jeziku in po svojih domačih obredih, službo Božjo v naših cerkvah obhajali; pa tudi naši mašniki v njihovih Božjih hišah po latinsko sv. mašo služili, in verni bodo lahko in veljavno pri enim kakor pri drugim sv. mašo slišali. Dolžni smo za to odločeno cerkev iz keršanske ljubezni moliti, ki ravno tiste nauke, ravno tisto Božjo službo in cerkveno vravnavo neprenehama od nekdanj veruje, in očitno priča, da imamo nauke naše sv. vere, in Božjo službo od apostelnov, in da je lažljivo obrekovanje, od krivovercev izmišljeno, kakor bi bila naša sv. vera v srednjim stoletji keršanstva pokvarjena."

Naročili so prečastiti škof svojim vernim, ne le vsaki dan posamezno, ampak tudi po vsaki službi Božji občinsko moliti, da bi se skoraj odkrušeni staroverci z nami poedinili, in naj šolski učitelji svoje šolce v to bratovšino povabijo in jih čedno podučijo, zakaj in kako se naj opravlja. Ravno ta prečastiti škof, Joan Juri, so nam 13. sušca 1858 pisali, kako jih veseli, da naša bratovšina za poedinjenje razkolnikov po naših krajih toliko spešno napreduje, ter se nadjajo, da hoče tudi v njihovih škofijah oveseljivni cvet pognati. Zraven molitve in milošnje želijo tudi dnevnik ali časopis vstanoviti in učene možje povabiti, naj vse prazne pomote in domišljevanje napake odločenim bratom pojasnujejo, na kojih se spotikajo, ter jim prijazno pot v našo sv. katoliško občestvo poravnajo.

Ko so nas bili obiskali častiti apostolski namestnik (provikar), Matvež Kirhner, slavni nastopnik našiga rajniga rojaka Knobleherja v srednji Afriki, so bili naše bratovšine silo veseli, rekoč, da, ako Bog da, odkrušene kristjane jutrove (gerške) cerkve z našo sveto rimsko Cerkvijo poediti, se bo naša sv. vera toliko lažje in hitreje med neverne zamorce in neznanboge po jutrovih krajih razširjala. Dali smo jim, kar so želeli, priporočivno pismo do apostolskiga namestnika, škofa aleksandrijskiga, naj bi to našo bratstvo tudi po jutrovih škofijah razširjali, ter se nadjajo apostolski mož, nam tudi med zamorci bratov in sester pridobiti. Bog usliši njih in nas!

Veselo beremo, kako je mnogo razkolnikov v jutrovih krajih se v kratkim povernilo v materno krilo katoliške Cerkve. Armenski škof Nikolavž, prav učen in moder mož v mestu Alepo na jutrovim, je neki svet praznik v kapucinarski cerkvi v pričo vsih vernikov svoj križ na altar položil in oznanil, da je on, in z njim tudi 300 rodovin njegove čede v katoliško Cerkev prestopilo. V pokrajni Karfurt, v armenski deželi, se je več vasi v katoliško Cerkev povernilo. V ravno tistim kraji se je 200 rodbin za sveto katoliško Cerkev oglasilo, ki so prejele svojiga lastniga fajmoštra. Tudi [v Kurdistanu, v mestu Bidli-su, je 80 odločenih rodbin ravno tako storilo. Razkolniški škof drinopoljski na Turškem je svojo misel naznanil, da se hoče poediti s sveto kat. Cerkvijo, in veliko drinopolčanov ni čakalo svojiga odločeniga škofa, temuč se je radovoljno pokatoličilo, ter so si za veliko noč mašnika iz Cari-

grada naročili. Tudi po Vogerskim in Erdeljskim se noprenchama marsikdo v sv. katoliško Cerkev poverne.

Čujemo pa tudi milo tožiti, kako žalostno se na Rusovskim katolicanam godi. Moškovitarska gospôda nima veči del nobene vere, nima Boga, in se le zato Moškovitarskiga razporstva na videz derži, de bi se z njim naše sv. kat. Cerkve branila in jo sovražno preganjala. V sedemdesetih letih so Moškovitarji milijone pravovernih kristjanov grozovito v svojo odločeno cerkev prisilili, in kar jih ni voljno prestopilo, izdihujejo po sibirskih pušavah. Redke so katoliške škofije, pa še one vecidel škofov nimajo, in ovčice brez pastirjev omagujejo; pa tudi pastirjem, kar jih je, neusmiljena vlada ključavnico na usta deva, de ne smejo potožiti, kadar se katolicanam krivica godi. Moškoviiti zaperajo katoliške samostane, ter jim prepovedujejo novincev jemati, de bojo redovniki obnemagali; potrebnih seminiš nimajo, da bi se v njih za svojo sveto službo vredno pripravili. Vsako leto starovérska gospôda nekoliko svojih poslov premoti ali pa posili, da se od naše sv. Cerkve ločijo. Če katolicán starovérko v zakon vzame, ali se starovérec s katolicanko oženi, morajo vsi otroci takiga zmešaniga zakona po staroversko keršeni in izrejeni biti. Tako jih leto na leto jezere zgubi pravo vero.

Nima naša sv. kat. Cerkev hujše in mógočnejše sovražnice od ločene moškovitarske za del sv. vere; pa tudi mogočnejše nima prijateljice kakor združeno molitev mnogo tavžent pobožnih duš, ki vsaki dan prosijo in vsako leto saj enkrat posebej v t a n a m e n k Božji mizi pristopijo, de naj bi do'ri Bog sovražnike svoje prave svete Cerkve ponižal, ter vse razperije in razdertje med kristjani pokončal. Tudi odločeni starovérce jutrove stranke vsaki dan pri službi Božji prosijo, rekoč: „Molimo h Gospôdu za mir vsimu svetu, za poterjenje njegove sv. cerkve, in za poedinjenje vsih kristjanov.“ Ko se bo prava keršanska ljubezen po serčnih molitvah vnela, bo tudi merzle serca naših nasprotnikov ogrela, ter oživila priserčne želje keršanske edinosti. Ljubo solnce prave Kristusove vere jim bo domišljene spotike razdenilo, ker jim branijo nam prijazno roko podati. „Kar je nemogoče pri ljudeh, je mogoče pri Bogu.“ Molimo toraj pridno, bratje in sestre sv. Cirila in Metoda, pa tudi terdno zaupajmo, de bode skoraj en hlev in en pastir.

Slomšek.

* Iz Celovca. Dober pastir da življenje za svoje ovčice. Vse, vse, kar mu jih je Oče nebeški izročil, nosi v sercu svojem in želi vse srečno pripeljati k Jezusu Kristusu na preobširne in večnovesele pašnike nebeške. Posebno pa gleda in skerbi za prelubo mladino, za otročiče, ktere je Narvišji in Narboljši pastir tako milo k sebi klical. Vse si prizadeva, vse si poskuša, ljubo mladino nedolžno in čisto si ohraniti, jo greha obvarovati in tako si prirediti pobožne farmane in farmance. Lepa priložnost, vneti ljubo mladino za milega Jezusa, se spet ponuja — približuje se bela nedelja, kjer po nekterih škofijah otroke peljajo prav slovesno in praznično pervokrat k mizi božji. Ta vse hvale vredna

navada živi po Štajerskem, in serčno serčno bi bilo želeli, da bi se tudi drugod ja povsod vpeljala. Dan prvega sv. obhajila je nar lepši dan celega življenja, to je že nekdanj cesar Napoleon spoznal; ta sv. dan je visok in vesel praznik za celo faro, in duhovni pastir dobi priložnost, marsiktero zernice vreči in zasejati, ki obrodi nar zlahtnejšega sadja. Se ve, da se ima ta prelepa in prekornostna slovesnost obhajati praznično in ginljivo kolikor je moč. Na dan prvega sv. obhajila naj se ti otročiči v šoli zberó; deklice naj pridejo čedno opletene in belo oblečene, fantiči pa cvetlice za klobuki in spredej na jopičih. Ob odločeni uri grejo duhovniki v mešnih oblačilih sami po nje in jih peljejo v lepi procesiji v cerkev; med tem se kaj poje ali moli, in zvonovi lepo pojó. V cerkvi se peljejo najpred pred kerstni kamen, kjer dobijo goreče sveče in ponovijo glasno kerstne obljube. Za tem stopijo pred veliki oltar in sveta maša se začne. Med sv. mašo drugi gosp. duhovnik ali učenik ali drug kdo pobožno moli z njimi mašne molitve; po povzdigovanju se pa pričenejo molitve, ki otroke pripravljajo na sv. obhajilo. Ko so mašnik sami sebe pri sv. maši obhajali, se obernejo in ljubim otročičem in vsem zbranim farmanom, posebno staršem, govorijo kako kratko pa mično besedo. Potem pristopajo otročiči lepo zaporedoma k božji mizi in prejemljejo ljubega Jezusa: na koncu se jim spet kake prijetne in serčne besede govorijo, in tudi staršem se kaj pridene, kar jim more seči do živega. Pred poslednjim blagoslovom ali žegnomo se moštranca iz tabernakelja na altar postavi, in tako pred živim Jezusom naj otroci kako obhajilno pesem zapojó. To mora človeka prevzeti in ganiti. Ko je že vse pri kraju, se razdelijo med otročiče pripravne podobice kot spomenice na prvo sv. obhajilo. Tukaj se jim more tudi kaj serčnega povedati, naj da podobice lepo hranijo, večkrat pogledujejo in se vselej spominjajo svetih in resničnih obljub. Gotovo tega dnu se spominja človek vse svoje žive dni. — V ta namen smo podali govor za belo nedeljo in v ta namen stoji več takih govorov v „Drobtinah.“ Vse poskušajmo in kar je dobrega, obderžajmo.

* — Od 3. do 11. aprila so bili za Celovčane dni svetega veselja. Obhajali smo devetdnevno svetkovino k časti presvete s ternjem kronane glave. Presvetli knezoškof naš so oskerbeli, da je bila vsak dan ob štirih popoldan primerna pridiga. Oni sami so pridige osnovali, pridigarje povabili, prvo in poslednjo pridigo pa so sami imeli. Pridige so merile na to, da bi grešnika zbudile iz grešnega spanja. Pri prvi ali vpeljavi pridigi so premilostljivi knezoškof pokazali nesrečo grešnika, ki spi v grešnem grobu, zraven pa tudi kazali gnado in milost božjo, ktera po raznih potih grešnika drami in zbuja. Hčer Jairovo, mladenča v Najmu in Lacarja so si izvolili, da bi pokazali, kako Bog kliče ljudi, ki so še le pravi pot komaj zgrehšili, ljudi, ki že daleč časa v grehah živijo, in slednjič ljudi, ki so v grehe že čisto pogreznjeni. — Sledeče pridige so

govorile o grehu, ki človeka od svojega visokega poklica odverne, in o stopinjah, po katerih se človek nesrečnega greha spet znebi in na pravi pot nazaj pride. Pri poslednji pridigi pa so preč. knezoškof govorili od dvojne krone, ki zgrevanega in stanovitnega grešnika čaka: prva je ternjeva krona, — staro grešno poželenje, hudobne navade, malopridni tovarši in spokorne dela so tisto ternje, ki ga bo hudo zbadalo; pa srečen, kdor premaga, kajti čaka ga druga krona in ta je zlata krona v nebesih: sladki spomin, da je vse vojskovanje minulo, da je vsa žalost in nevarnost pri kraju, da bomo pri ljubem Jezusu, ga gledali v nebeški časti, lepoti in slavi in postali njemu podobni, in vse to na večne čase, to je tista zlata krona nebeška. — Vsak dan se je zbralo toliko ljudi, da jih je prostorna cerkev komaj nosila. Pri prvi in poslednji pridigi pa veliko veliko ljudi v cerkev ni prišlo, stoli so bli že ob $\frac{1}{2}$ vsi nattačeni. — To je res veselo znamenje; in premilost. knezoškof so se mestjanom lepo zahvalili za toliko gorečnost in usmiljenega Boga serčno prosili, da naj poliva in požegna to sveto seme! — „Šmarnice“ ali majeva pobožnost se bo tudi obhajala že letos in scer v cerkvi čč. gosp. Ursulinarc. Preč. knezoškof so za 31 dni že tudi pridige oskerbeli. Povabili so mestne duhovnike, in ti se bojo pri pridigah čredili. Preljubi Slovenci! Ali pri nas ni naj lepša vigred? Tako se začinja pravo, delavno katoliško življenje; gotovo pride tudi polletje in jesen, kjer bomo veselo želi! — Visokoč. knezoškof pa neki pri vseh „Šmarnicah“ ne bojo priča; vpeljavno pridigo bojo imeli, svetkovino pričeli, potem pa težavni pot nastopili po celi škofiji. Sliši se, da mislijo vse dekanije obiskati, vsaj pri dekaniskih farah birmovati, zraven pa tudi kratke konferencije z duhovniki vsake dehantije deržati: „Dober pastir pozna svoje ovčice.“ —

* Iz Belaka. L. F. Naj „Slovenski Prijatelj“ naznani slovesnost, ktera naj bo vsem vernim v spodbuj.

Ne daleč od Osojanskega jezera blizo znožja Osoščice je farna cerkev sv. Ruperta s priimkom pod „Landskrono“ pod starim še v poder-tijah ponosnim gradom. Verlo so si prizadevali ondotni g. fajmošter farno cerkev dostojno ozaljšati, blagi dobrotniki so jih podpirali v duhu kato-liške darežljivosti. Le križevega pota dosihmal še niso imeli. Sv. križev pot je pa katoliškim cerkvam lep pobožen kinč in vernim bogat vir duš-nih gnad zavoljo obilnih odpustkov, ki so pobožnim obiskovavcem sv. križevega pota podeljeni.

Pobožni farani so ga težko pogrešali in zatoraj prav radi o postu ga v druge cerkve obiskovat hodili. Pridna in zamožna kmetica se po-nudi, da hoče plačati stroške za napravo križevega pota; ko uni farani to zvejo, hočejo vsi radovoljno pripomagati. Lepa vzajemnost veliko premore, v vseh rečeh, posebno pa v olepšanju hiše božje. Vseh 14 štaci-jonov ali postaj je prav lično in po ceni malal znani podobar Prandštätter

iz Kotič v zgornji Zilski dolini, reme je naredil domač mizar. O Št. Jožefovem se je križev pot slovesno blagoslovil.

Krasni in mnogoverstni so obredi sv. katoliške cerkve, in zelo postreže vernemu ljudstvu, kdor mu poda priložnost, da jih vidi in se jih vdeleži.

Kaderkoli se ktera cerkvena slovesnost obhaja, ljudi od vseh krajev tje vrejo; krivo bi jih sodil, če bi to le goli radovednosti pripisal. Naj si potem slovesnost 2 ali 3 ure terpi, se ljudstvo vendar ne pritožuje, marveč se lepih sv. obredov veseli.

Blagoslovljenje križevega pota s svetim opraviлом vred je terpelo dve uri. V krepkem ogovoru so dokazali častiti g. fajmošter začetek in vpeljanje sv. križevega pota. Pravili so od križarskih vojsk za osvoboditve svetih krajev in rekli pomenljive besede: „Celi potoki prelite kervi niso mogli osvoboditi majhne deželice, dokler je Zveličar s svojo kervjo ves svet odrešil. Kar pa neštevilne trume križarske niso zamogle privojkovati, da bi namreč kristjani smeli svobodno svete kraje obiskovati, je dosegel prost menih sv. Francišek Asiški. Vjet od Saracenov se je nal pred Sultana Meledina peljati; prav naduščeno ga nagovori in dobi privoljenje, da so smeli potem kristjani svobodno svete kraje obiskovati. Ker je pa le malokteremu bila dana sreča, da bi mogel iti v sveto deželo, so jeli po naliki križevega pota v Jeruzalemu pri domačih cerkvah štacjone (postaje) napravljati. To je bil začetek sv. križevega pota.“

Po dokončanem ogovoru je sledilo blagoslovljenje. Prav za prav imajo le če. OO. Franciškani predpravo blagoslovljati križeve pote, ker pa v naši škofiji ni ovih rednikov, so po dovoljenju visokočastitega škofijstva sami g. fajmošter obhajali to slovesnost, s katero so pridnim, darežljivim faranom močno postregli. — To nisem zapisal le zavoljo hvalisovanja, marveč, da naj to dušni pastirji morejo o priložnosti povedati tistim faranom, katerim se preveč zde, če bi morali k popravljanju ali ozaljšanju božje hiše le trohico darovati. Ob enem tudi omenim, da bojo sami farani fajmoštru zidali čedniše prebivališče.

* Iz Gorice. X. Znano je, kaj Dalmatinski in Hrovški glagoliti pravijo od sv. Jeronima, namreč, da jim je ta sveti cerkveni učitelj iznajdel glagoljski alfabet. To staro ustno sporočilo se je sicer mnogim neverjetno zdelo, vendar pa je v naših časih še, ako se prav spomnim, nekdo v drugi knjigi slovenske biblioteke (Slawische Bibliothek, herausgeg. Miklosich) terdil, da bi utegnili glagolica še stareji biti, kakor jo dela slavni Šafařík, in da omenjeno ustno sporočilo Hrovatov mora kako historično podlago ali podstavo imeti. Ta stvar bi pač še bolj enmalo verojetna postala, ako bi kdo dokazati zamogel, da je bil sv. Jeronim po rodu Slavjan, kar se pa do sedaj dokazati ni moglo, kar jaz vem. Ali glejte! ni zdavno, berem razlaganje sv. Jeronima lista sv. Pavla do Efežanov in kaj najdem? V njegovem pregovoru k tretjim bukvam rečenega razlaganja berem te le besede: „Da se pa ta list pošle po Tihiku, se skrivnostim ravno tega lista dokaj

prilaga Zakaj Tihik pomeni molčečega (Quod autem per Tychicum Epistola mittitur, valde ejusdem Epistolae congruit sacramentis Tychicus enim silens interpretatur). Učeni možje, ki so v raznih časih in krajih vse na svetlo dali, kar je naš sv. Jeronim pisal, teh besed sv. Učitelja nikakor ne morejo razumeti, ter si grozno belijo glave, kako je to, da je sv. Jeronim ime Tychicus tako razložil, ker bi imel po njihovem mnenji reči, da Tychicos (τυχιος) pomeni to, kar latinsko Fortunatus, in kar bi mi rekli srečni. Zato so nekteri dalej šli, in so korenino tega imena iskali v starem hebrejskem jeziku, ali niso bili nič bolj srečni. In tako so te besede sv. Učitelja našega še do tega dne učenim možem nerazumljive, in ne vedó, kaj bi od njih mislili. In je li mogoče, da teh besed ni še bral noben Slavjan? Ali se ne da iz našega slavyanskega jezika ime Tihik ravno tako razložiti, kakor ga je razložil sv. Jeronim? Zakaj Tih ali Tihi pomeni gotovo tihega, molčečega človeka, in slovenska pritiklina ik, greška ikos je navadna pritiklina imen in prilogov v greškem in slovenskem jeziku. Ali ni očevidno tedaj, da sv. Jeronim, če tudi, postavim, ni bil sam po rodu slavjan, je pa gotovo razumel slavyansko besedo? Jaz to za terdno verujem; naj sodijo drugi, ali se more po rečenem kaj drugega terditi ali ne. —

Postnega pridigarja imamo, kakor smo dočakovali, krepkega še ne starega moža, kapucinar je, verli oznanovavec besede božje. Dobro je začel, bo tudi, kakor se nadjamo srečno svojo nalogo opravil, ljudstvo ga rado in dovolj mnogoštevilno hodi poslušat. Bog daj, da bi se sere prijelo! —

Lani so slavni gospod Jožef Schneider, dohtar sv. pisma in korar Teržaške velike cerkve v Goriškem bogoslovskem seminiju duhovne vaje vodili, in sicer prvi teden sv. posta, ter so za seboj pustili lep spomin v sercu vseh klerikov, ki so njihove mile in prijazne besede poslušali. Tudi to leto bodo za bogoslovce duhovne vaje, toda še le po donkončanjih polletnih preskušnjah, to je perve dni mesca aprila, koj po četrli nedelji posta. Kakor slišim, bota letos dva tukajšna duhovna te vaje vodila, se vé da po latinsko, zakaj drugega jezika bi vsi ne mogli razumeti, ker so iz vseh krajev, Talijanci, Lahi, Slovenci, Istrijanci itd.

Naše častivr. škofijstvo je ravno te dni zapovedalo, da se ima pri vsaki sveti maši pridjati kolekta ali molitev za ohranjenje miru (collecta pro pace). Da se v Rimu in v vseh papeževih državah uže nekaj časa za mir moli, vemo iz časnikov. —

* Iz Štajerskega. Sv. misijon v Mozirji. Mozirje (Prassberg) jo še kaj lep terg v gornosavinski dolini na Štajarskem. Šteje kakih 800 prebivavcev, ki se živijo nekaj od kupčije in flosarije. Vsa fara ima 1739 duš. Fajmošter so jim znani verli domorodec gosp. Nace Orožen, ki so še verliši dušni pastir, kar dosti več velja.

Vsi vneti za časni in večni blagor svojih farmanov pokličejo čast. duhovnike sv. Vincencija iz Celja, naj da bi s posebno gnado sv. misijona pobožne ovčice v dobrem poterdili, hudobne pa pretresli in iz smertnega spanja zbudili. Goreči misionarji, ki so vselaj pripravljeni putiti se, kadar velja za zveličanje neumerjočih duš, so tudi radi prišli in obhajali sv. misijon od prve postne nedelje do ibehtnice skozi 13 dni. Neutrudeno so delali v spovednici in na leci. Vsak dan so imeli 3 pridige. Pomagali so jim pa tudi drugi duhovni sosed, ker posla je bilo veliko. Čeravno je bilo lepo vreme, dosti dela na polji, po nogradih in drugot, so vendarle ljudje od vseh krajev k misijonu tiščali. Ne samo Mozirska in sosedna Šmihelska fara, ampak tudi druge fare so se udeležile te sv. pobožnosti. Od blizo in dalječ je privrela ukaželjna množica, da je včasih prostorna cerkva pretesna bila.

Upamo, da je gnada božja razodevala svojo skrivnostno moč tudi pri tem misijonu. Koliko jih je storilo veliko ali dolgo spoved, koliko pomirilo svojo nemirno vest, koliko poravnalo krivico in pohujšanje, koliko opustilo dolgo sovraštvo! — Jaz ne vem, vé le On, ki v človeške serca vidi. Vidil sem jih, ki so britke solze točili črez svoje grehe, čul sem jih, ki terdno so obljubovali, poboljšati se in stanoviti biti do konca, in vem, da jih je bilo blizo 2000 spovedanih in obhajanih. Zares! sv. misijon je podoben silnemu germenju, ki pretrese in sčisti sprideni in smradljivi zrak, čeravno sem pa tje še kaka meglica ostane. Sv. misijon človeka pretrese in prestraši, ter ga očisti, čeravno morebiti kako meglico slabe navade in strasti v njem pusti. Prežene sicer satana iz serca, pa — zviti sovražnik — išče, kako bi se povernul. In gorje! po misijonu očiščenemu človeku, če ne čuje in ne moli, če ni stanoviten; hudoba vzame še 7 hujših na pomoč — in se vernejo, ga posedejo in njegovo poslednje je hujši kot prvo. Zatoraj svetujejo vsi modri učenci, da naj za misijonom sledijo za vsak stan posebej sv. vaje, ktere človeka opominjajo dobrih sklepov in storjenih obljub, ter ga varujejo starih pregreh. — Čast. gosp. misijonarji so se peljali iz Mozirja naravnost v št. Pavl, kjer bodo imeli sv. vaje; od ondot se bodo podali še pred veliko nočjo v Vojnik, kjer bo sv. misijon; po veliki noči so pa namenjeni v Šmartno pri Kranji, kjer bodo obhajali menda prvi misijon na Kranjskem. Letos, v adventu, pridejo tudi k nam na Rečico, ako bo božja volja. Naj se zgodi!

J. M.

* Iz Štajarskega. Odperto pismo vsem slovenskim Štajarcom. †. Ljubi moji slovenski bratje! Pred nekaterimi dnevi sem iz Celovca pismo dobil. Č. g. Andrej Eišpieler mi takole piše: „Po dolnem Štajarskem, kjer prebivajo sami terdi Slovenci, kjer je nekdanj Slovenski duh tako veselo se razvijal — vse, vse nekako spi in mertvo leži. To čuti društvo sv. Mohora, „Slovenski Prijatelj“ in „Glasnik“; od vseh krajev se prikazuje več slovenskega življenja,

Od kod neki to? To me nekako boli in peče; ne zaveljo nekaj terde rude, temuč naša sveta reč se mi smili. Mislim, da bi jo tako malo oživili in na noge spravili, ako bi se v „Slov. Prijatlu“ kak sostavek bral od spodnjega Štajarja; zakaj od domačih krajev in ljudi vsakdo rad kaj bere in sliši. Zatoraj poskusite Vi ali kdo drug vsak mesec nektare čertice mi poslati, kaj od cerkve, od šole ali bodi si kar hoče, da je le Bogu v čast in Slovencom v zveličanje.“ — Do živega so me te besede zadele; zakaj gola resnica je, kar se nam Štajarskim Slovencom v tem pismu očita. Povsod se zares več Slovenskega življenja prikazuje, kakor po slovenskem Štajarskem. Bratje Kranjci so tako pridni; slovensko polje, domorodno slovstvo, tako marljivo obdelujejo. Bratje Istrijanci in Goričani se na tem polju tako veselo gibljejo. Dobrovoljni Korošci, naši prijazni sosedi, kako pridni da so! Koliko se trudijo za domorodno reč, za božjo čast in blagor Slovincov! — Le na Štajarskem je vse tiho, mirno in v slovstveno spanje tako globoko pogreznjeno. Zares, to je žalostno! In kar me nar bolj peče, je to: da ravno tisti nič delati, pisati nočejo, kateri so od Boga nar bolj obdarovani, kateri bi svoje petere talente lahko tudi veliko drugim v korist in blagor obrnili, ako bi jih tista nevarna bolezen, ki se po latinsko „pigritia“ imenuje, ne bi tako močno zadrževala. — Me bote pisano gledali, ker sem vam to resnico tako brez vseh ovinkov tukaj povedal. Tudi meni težko hodi, da tako neprijazno in ternjevo govoriti moram. Pa ne zamerite mi! resnica je resnica, naj že potem gladko ali kosmato lice ima. Po moji navadi hudo gledam; oistro govorim, mislim pa dobro! Želim vas, moji slovenski bratje! na Štajarskem, iz terdega spanja zbuditi in na delo poklicati, ki ga na svojem clo malo obdelanem polju še toliko imamo. Pa že vidim, da ta reč dobro iztekla ne bo. Zatoraj hočem moje strune hitro drugače vbrati, nemškutarji pravijo — štimati. Tisti, ki me poznate, veste, da muziko ljubim. Nekaj malega znam popevati, če bi ravno Orfej hitro grižo dobil, ko bi me slišal prepevati. Nekaj malega se tudi na muzikalne instrumente zastopim. Pastirji, ki pasejo, si radi piskajo; tako tudi jaz. Pa to mi je še vse premalo. Zdaj se tudi na trompeto učim. Pa veste, zakaj? — S trompeto se bom po Slovenskem na pot podal, da bom vas, svoje ljube slovenske brate in prijatle po Štajarskem začel buditi, dramiti, klicati iz vašega terdega spanja! Trompeto v roke vzamem in grem naj prvič na visoko goro, ki loči Ročičko in Vransko dolino, se obrnem proti Vranski in zatrobim: Trararara! Gospod Š.! Gospod V. L.! na noge! ura je že polnoči! zdramita se in urno na delo, na polje slovensko! — Ravno to vižo zatrobim proti Ročici, da bi zbudil tudi gospoda M. — Iz gore dolj grem po lepi Savinski dolini; v Žavcu se ustavim, trompeto nastavim in zatrobim: Gospod K.! na noge! ura je polnoči! zdrami se in urno na delo, na polje slovensko! — Zatrobim pa tako na glas, da me tudi gospod S. v Šmartnu slišal bo! Tudi

Tebe dalje spati ne pustim. — Grem dalej in pridem v Celje. Tam pa, ker je že bolj imeniten kraj, le čisto rahlo zatrobim: Gospod Z.! mestna gospoda! zbudite se! hitro in urno na delo, na polje slovensko! — Tudi Ti moje trompeto zasliši gospod K.! mili prijatelj moj! le na noge! — Iz Celja grem za Savino dol, in na Laškem obstojim, trompeto nastavim in zatrobim na glas: Gospod C.! gospod J.! ne dajta se dolgo prositi, le ustanita in urno na delo, na polje slovensko! — Grem dalej do Sevence. Trararara! Gospod K.! ti zaspanec! ti si mož! le hitro ustani in urno na delo na polje slovensko! — Zdaj grem dolj v moje ljube spodnje kraje, kjer žlahtna vinska terta žlahtno vince rodi. V Koprivnici trompeto nastavim in prav smešno zatrobim: Gospod Š.! ljubi moj tovarš! hitro na noge! in tudi Ti že od mladosti prijatelj moj — A. H. v Kozjem; le hitro na noge in urno na delo, na polje slovensko! — Od tod grem čez tisto visoko goro, pozdravim tamkej v lepem vinskem kraju S.... vse ljudi, in pridem v Brežce. Trararara! Gospod G.! zadosti je spanja tvojega! urno na delo, na polje slovensko! — Gospod! v Šentpetru, zbudi se tudi Ti! — V spodnih krajih se poslovim in pridem v moje ljube, domače kraje. V Rogatcu jo zatrobim, tako lepo, kakor znam: Trararara! tidel tom! Gospod B., zdrami se! in urno na delo, na polje slovensko! — Proti Bistrici se podam. Tam moj nar ljubši prijatelj prebiva, ne morem te v miru pustiti. Gospod V., ne zameri, da Te pridem iz spanja buditi! Le hitro na noge, in urno na delo, na polje slovensko! — Grem v Sloveni gradec in jo zopet zatrobim, da vse zahreši: Gosp. K.! kaj pa je s Teboj? le hitro ustani, in urno na delo, na polje slovensko! Tudi gosp. P. dragi prijatelj moj, ne zameri, da te pridem zbujat; le urno na delo in tudi na polje slovensko!

Rad bi se tudi v Marburške okraje, v Slovenske gorice podal. Tudi tam svoje prijatelje imam. Pa ne upam se. Moja domovna listnica samo za našo škofijo velja, ko se bo pa enkrat naša škofija tudi v tiste kraje nategnila, jo pa znam tudi tamkej zatrobiti in tudi tiste Slovence na slovensko polje zaklicati. Res je žalostno, da tolikanj izverstnih Slovincov po slovenskih goricah tako spi! — Pa na Koroško tudi ne pozabim. Pridem k Mariji na jezeru. Tam pa nočem več trobiti. Bi vse premalo bilo. Gospoda O. pa za lase zgrabim in ga iz postelje potegnem. Nič ne pomaga, taki možeki ne smejo spati, le hitro na delo gor, urno na delo, na polje slovensko! Svojega pegaza hitro ostrigljaj, daj mu jesti, da ne bo lačen, potem pa hajdi na kviško! —

Ja, še veliko drugih gospodov je na Štajarskem, ki slovensko glavo na pravem štilu imajo; pa vendar radi spijo — ajajo! Tudi tiste in vse, ki jih poznam, bi rad na delo zaklical. Hej Slovenci! bratje moji! le zbudite se! le na delo, ki ga toliko je! Naši sosedni bratje že tako pridno delajo; tudi mi štajerski Slovenci ne smemo zaostati!

— Podpirajmo domačo reč z deli naše glave pa tudi z dnarci naše mošnje! —

Ne zamcríte, da se prederznem jaz slovenski revež — vas slovenske gospode iz spanja buditi. Bil sem enkrat v nekem kapucinarskem kloštru nektère dni, pa ne zapert, in na vse zgodaj slišim, da nekdo po celém samostanu okoli z nekim klopotcem menihe budi. Odprem svoje vrata, pogledam, kdo neki to nadležno službo opravlja. In glej! Nar manjši izmed cele družbe nek priprost frater je bil! Tudi meni ne bote zamerili, da sem se morebiti nar slabši izmed vas prederznil, vas iz sladkega spanja tako nadležno klicati. Vem tudi, da mnogim ušesom moja trómpeta prijetna ne bo! Pa nič ne dé! Nektère bo vendar iz spanja zbudila in na delo jih sklicala. To je moje terdno zaupanje. Od začetka jim ta glas prijeten ne bo. To sam dobro vem. Se še dobro spomnim, kako je tudi meni žal djalo, ko so me včasi iz sladkega spanja v jutru budili, kader sem še doma mlad fantek bil. In še pozneje je bilo tako. Ko smo v duhovščnici scer na terdi postelji pa vendar dobro spali in vsega truda sladko počivali, potem pa zgodaj v jutru tisti silnez v našo spavnico stopi: „Bona dies domini!“ — mi je vselej na njega merzelo. Pa nič ni pomagalo, ustati sem moral; in to je bilo prav. Kdor pa ni ustati hotel, je pa drug gospod prišel, ga na noge spravljat. In ta reč je še pa bolj neprijetna bila! Gospodje! vi me že zastopite. —

In tako rečem tudi vam, ljubi moji slovenski bratje in prijatelji! le ustanite, ne mudite se! Človek, se ve da se mora premagovati! Vsako imenitno delo svojo težavo ima. Brez truda in dela tudi plačila ne bo! Ako pa ne bote ustali hitro in brez obotavljanja se zbudili iz svojega terdega spanja, se vam tudi enkrat še nekaj bolj neprijetnega zgodilo bo. Prišel bo nek imeniten gospod, in takrat se vam bojo blače tresle, ako svojih talentov, ki vam jih je toliko sporočil, niste v njegovo čast, v blagor svojega ljudstva po vsi svoji moči obrnili, in se na njegov prihod zvesto pripravljali. Takrat nam bodi vsem gnadjiv in milostljiv.

Pa še to vam povem. Vem scer, da ste pridni delavci v Gospodovem vinogradu, vsak na svojem mestu. Pa to še ni zadosti. Tudi na druge strani bi lahko koristili. Vem, da imate mnogih lepih pridig spisanih, ali keršanskih naukov za cerkev in šolo in drugih govoric, ki ste jih že pozabili. Pošljite jih „Slovenskemu prijatelju“; on jih bo radovoljno tudi drugim prinesel. In glejte, ako Bog svoj žegen da, na kolikih krajih bo vas trud in delo obilnega sadu prinašal! Ali ne bo to dobro — Bogu v čast in blagor ljudstvu Slovenskemu? Dopisujte „Slovenskemu Prijatelju“, kar se pri nas dobrega, veselega godi za cerkev, šolo in povzdigo ljudske sreče. Slovenca veseli od svojega soseda kaj veselega slišati. Vi bratje! ki imate glavo zato, pišite kake bukve koristnega, podučljivega, veselega, spodbudljivega zadržaja. Imamo že scer veliko bukvic Slovenskih. Pa skoraj bi rekel: Prav ljudskih, praktičnih in v pravem slovenskem duhu pisanih bukvic pač malo imamo! Zatoraj jih pa tudi ljudstvo ne prebira. Razun tistih lepih bukvic, ki so jih naš mi-

lostljivi knezoškof Anton Martin spisali, je pač malo bukev med Slovenci, ki bi ljudskim potrebam resnično stregle; ki bi ljudskemu umu prav zastopne in slovenskemu sercu ljube in drage bile. Kjer pa se ljudski jezik ne govori, kjer slovenski duh ne veje, kaj takega brati Slovenca nič ne mika. Mojster ljudskega jezika je v nemškem Alban Stolz; v Slovenskem pa naš milostljivi knezoškof. Bratje slovenski! posnemajte Jih! — Ali ne bo to dobro Bogu v čast in blagor ljudstvu Slovenskemu? Podpirajte „Slov. Prijatla“; nova doba se je za njega začela. Podpirajte „Društvo sv. Mohora.“ Sram bi nas bilo vse Slovence, ako bi to lepo društvo komaj, na noge spravljeno zopet zaspati moralo. Tudi temu društvu bo vesela vigred pricvetela. Podpirano od dveh milostljivih, za povzdigo slov. slovstva toliko vnetih škofov, se bo v kratkem to društvo čisto prerodilo, in ako Bog da, veliko dobrega semena po Slovenskem zasjalo, ki bo ob svojem času tudi obilnega sadu prineslo.

Ako hočete od tega društva kaj dobrega pričakovati, ga morate tudi podpirati. Zatoraj le hitro v mošnjico in pošljite svojo letnino v Celovec; z dnarjem in z delom podpirano bo društvo naše gotovo trdno stalo v božjo čast in blagor Slovincov. — Mislim, danes sem zadosti — čez zadosti trobil; če pa vam moje trobente prvi glas ni prijeten bil, vas pa lepo prosim: Ne zamerite! Slovensko serce rado odpusti. Pa vam tudi obljubim, nič več trobil ne bom, ako bi vas od moje trompete ušesa preveč boleti utegnile.

Še enkrat — brez zamere! Z Bogom!! —

Društvo sv. Mohorja.

* Dalje so plačali za l. 1859 č. gg. družniki: Aliančič Andr., Buden Jan., Brencé Fr., Budan Jan., Bizjak Jak., Božič Ant., Čiargo Jož., Filej Pet., Gabričič Jož., Grusovin Ant., Kos Jak., Kovic Jož., Kopšič Mart., Marušič Jan., Ožgan Fr., Pauletič And., Perić Fil., Pipan Jož., Rutar Lovr., Skočir Andr., Skočir Jož., Škodnik Štef., Wolf And., Zgombič Pet., Zuechiati Mart.

Duhovske zadeve.

* Kerška škofija: Č. g. Linser Jož. je dobil faro Zgornjo Belo; č. g. Protiva Jož. pride za provizorja v Malnico; Oberörg Jan. pa v Osoje; — za kaplane pridejo č. gg. Kovačič Ant. v Skočidol, Markovic Mat. v št. Marjeto, in Lobe Fil. v Sokovo.

* Lavantinska škofija: Preč. g. Dr. Vošnjak Jan. je bil stolni korar inštaliran; Žurman Andr. je dobil faro Razbor.

* Ljubljanska škofija: G. Franc Lesjak, katehet in začasni vodja v Ipavi, pride za kateheta in vodja glavne šole v Idrijo; — g. Luka Hitij, duh. pom. v Cirklah, na mesto poprejšnjega v Ipavo; — g. Ant. Kacin, duh. pom. v Šnihu pri Novem mestu, v Cirkle; — g. Franc Jereb, duh. pom. v Sentvidu pri Ipavi, pride v Polhov gradec; — g. Martin Tome pride s Košane v Kamnik; — g. Val. Skul z Borovnice v Košane; — g. Henrik Šparovic s Merne peči v Borovnico; — g. Ant. Rozman z Vinice v Merno peč. Fara Planina je podeljeno g. Ant. Potočniku, duh. pom. v Šmartnem pri Krajnu.